ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2004 *2009*

Έγγραφο συνόδου

A6-0479/2008

5.12.2008

ΕΚΘΕΣΗ

σχετικά με την κατάσταση των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση 2004-2008
(2007/2145(INI))

Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων

Εισηγητής: Giusto Catania

PR_INI

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ.....3

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΑΙΔΕΙΑΣ.....33

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ 36

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την κατάσταση των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, 2004-2008
(2007/2145(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

– έχοντας υπόψη τον από 7 Δεκεμβρίου 2000 Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ο Χάρτης), έτσι όπως εγκρίθηκε στις 12 Δεκεμβρίου 2007,

– έχοντας υπόψη τους στόχους που θέτουν τα άρθρα 6 και 7 της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), να καταστεί δηλ. η Ένωση μια ζώνη ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, και να τεθούν σε εφαρμογή οι αρχές της ελευθερίας, της δημοκρατίας, του σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων και του κράτους δικαίου,

– έχοντας υπόψη τις καινοτομίες επί των οποίων οι κυβερνήσεις των κρατών μελών συμφώνησαν στις 13 Δεκεμβρίου 2007 υπογράφοντας τη Συνθήκη της Λισαβόνας και στην πρώτη σειρά των οποίων καινοτομιών βρίσκονται ο νομικώς δεσμευτικός χαρακτήρας του Χάρτη και η υποχρέωση ένταξης στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Προάσπισης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών (ECHR),

– έχοντας υπόψη την από 29 Ιουνίου 2000 οδηγία 2000/43/ΕΚ του Συμβουλίου περί εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης προσώπων ασχέτως φυλετικής ή εθνοτικής τους καταγωγής[1], την από 27 Νοεμβρίου 2000 οδηγία 2000/78/ΕΚ του Συμβουλίου περί διαμόρφωσης ενός γενικού πλαισίου για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση και την εργασία[2], και τη σύμβαση-πλαίσιο για την προστασία των εθνικών μειονοτήτων του Συμβουλίου της Ευρώπης,

– έχοντας υπόψη τον από 15 Φεβρουαρίου 2007 Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 168/2007 του Συμβουλίου για την ίδρυση Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης[3] (εφεξής "ο Οργανισμός"),

– έχοντας υπόψη τις εκθέσεις του Οργανισμού και του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου των Φαινομένων Ρατσισμού και Ξενοφοβίας, καθώς και τις εκθέσεις των ενδιαφερομένων Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων (ΜΚΟ),

– έχοντας υπόψη τις αποφάσεις του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΔΕΚ) και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων,

– έχοντας υπόψη τις ετήσιες εκθέσεις σχετικά με την κατάσταση στο πεδίο των θεμελιωδών δικαιωμάτων εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που καταρτίζονται από το δίκτυο ανεξάρτητων εμπειρογνωμόνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

– έχοντας υπόψη τις εκθέσεις των οργάνων του Συμβουλίου της Ευρώπης, και ειδικότερα τις περί της κατάστασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων εκθέσεις της Κοινοβουλευτικής

[1] ΕΕ L 180, 19.7.2000, σ. 22.
[2] ΕΕ L 303 2.12.2000, σ. 16.
[3] ΕΕ L 53, 22.2.2007, σ. 1.

Συνέλευσης και του Ύπατου Αρμοστή για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα,

– έχοντας υπόψη τις εκθέσεις του σχετικά με επισκέψεις σε κέντρα κράτησης για παράνομους μετανάστες,

– έχοντας υπόψη τα ψηφίσματά του για τα θεμελιώδη δικαιώματα και για τα ανθρώπινα δικαιώματα,

– έχοντας υπόψη τη σειρά των δημοσίων συνεδριάσεων και των ανταλλαγών απόψεων που η κοινοβουλευτική Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων οργάνωσε εν όψει του παρόντος ψηφίσματος, ειδικότερα στις 8 Οκτωβρίου 2007 με τους δικαστές των συνταγματικών και των ανώτατων δικαστηρίων, στις 19 Μαΐου 2008 με τον Επίτροπο του Συμβουλίου της Ευρώπης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και στις 6 Οκτωβρίου 2008 με εκπροσώπους μη κυβερνητικών οργανώσεων,

– έχοντας υπόψη το άρθρο 45 του Κανονισμού του,

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων και τη γνωμοδότηση της Επιτροπής Προϋπολογισμών (A6-0479/2008),

Α. λαμβάνοντας υπόψη ότι το άρθρο 6 της Συνθήκης της ΕΕ θεμελιώνει την Ευρωπαϊκή Ένωση σε μια κοινότητα αξιών και στο σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων, έτσι όπως αυτά κατοχυρώνονται από την ECHR και έτσι όπως απορρέουν από τις κοινές συνταγματικές παραδόσεις των κρατών μελών,

Β. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Κοινοβούλιο, ως εκπρόσωπος άμεσα εκλεγμένος των πολιτών της Ένωσης και εγγυητής των δικαιωμάτων τους, πιστεύει στην προεξέχουσα ευθύνη του για την έμπρακτη εφαρμογή αυτών των αρχών, ιδίως λόγω του ότι υπό την παρούσα μορφή των Συνθηκών το ατομικό δικαίωμα προσφυγής ενώπιον των κοινοτικών δικαιοδοτικών οργάνων παραμένει πολύ περιορισμένο,

Γ. εκτιμώντας ότι η θέσπιση μιας διαδικασίας ελέγχου της συμβατότητας των νομοθετικών προτάσεων με τον Χάρτη είναι μια από τις αναγκαίες συνέπειες της έγκρισής του στις 7 Δεκεμβρίου 2000, όπως αναγνώρισε και η Επιτροπή εκδίδοντας τις σχετικές διατάξεις το 2001 και όπως και αυτό το ίδιο το Κοινοβούλιο υπενθύμισε με το από 15 Μαρτίου 2007 ψήφισμά του σχετικά με το σεβασμό του Χάρτη στις νομοθετικές προτάσεις της Επιτροπής: μεθοδολογία για έναν συστηματικό και αυστηρό έλεγχο,

Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Συνθήκη της Λισαβόνας που έχει υποβληθεί προς επικύρωση κάνει ρητή μνεία στον Χάρτη και του αποδίδει την ίδια νομική αξία με τις Συνθήκες,

Ε. εκτιμώντας ότι, σε περίπτωση που ο Χάρτης ενσωματωθεί στο πρωτογενές δίκαιο της Ένωσης, τα δικαιώματα που αυτός ορίζει θα αποκτήσουν δεσμευτική ισχύ μέσω του παράγωγου δικαίου που θα τα θέσει σε εφαρμογή,

ΣΤ. εκτιμώντας ότι ο Χάρτης, ανεξάρτητα από το νομικό του καθεστώς, έγινε με την πάροδο των ετών πηγή έμπνευσης για τη νομολογία των ευρωπαϊκών δικαιοδοτικών οργάνων, όπως π.χ. του Πρωτοδικείου και του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, και πολλών

συνταγματικών δικαστηρίων,

Ζ. εκτιμώντας ότι ένας πραγματικός "πολιτισμός των θεμελιωδών δικαιωμάτων" στην Ένωση απαιτεί την ανάπτυξη ενός συνολικού συστήματος ελέγχου αυτών των δικαιωμάτων, που να περικλείει το Συμβούλιο και τις αποφάσεις που λαμβάνονται στο πλαίσιο της διακυβερνητικής συνεργασίας, δεδομένου ότι προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων δεν σημαίνει μόνο τυπικό σεβασμό των κανόνων, αλλά κυρίως ενεργό προαγωγή τους και επέμβαση σε περιπτώσεις παραβίασης ή μη ικανοποιητικών μέτρων εκ μέρους των κρατών μελών,

Εισαγωγή

1. εκτιμά ότι η αποτελεσματική προστασία και η προαγωγή των θεμελιωδών δικαιωμάτων αποτελεί το θεμέλιο της δημοκρατίας στην Ευρώπη και βασική προϋπόθεση για την εδραίωση του Ευρωπαϊκού Χώρου Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης,

2. επισημαίνει ότι η προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων περιλαμβάνει μέτρα σε διάφορα επίπεδα (διεθνές, ευρωπαϊκό, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό) και τονίζει τον ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές στην πρακτική εφαρμογή και προαγωγή των εν λόγω δικαιωμάτων·

3. θεωρεί λυπηρό το ότι τα κράτη μέλη συνεχίζουν να απορρίπτουν τον σε επίπεδο ΕΕ έλεγχο των πολιτικών τους και των πρακτικών τους σε θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων και προσπαθούν να περιορίσουν την προστασία αυτών των δικαιωμάτων σε ένα καθαρά εσωτερικό πλαίσιο, πράγμα που ζημιώνει τον ενεργό ρόλο που η Ευρωπαϊκή Ένωση παίζει στον κόσμο ως υπερασπιστής των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και υποσκάπτει την αξιοπιστία της εξωτερικής πολιτικής της ΕΕ στον τομέα της προάσπισης των θεμελιωδών δικαιωμάτων·

4. υπενθυμίζει ότι, βάσει του άρθρου 6, παράγραφος 2 της Συνθήκης της ΕΕ, ο ρόλος του ΔΕΚ είναι να επιβάλλει το σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων, έτσι όπως αυτά απορρέουν από τις κοινές συνταγματικές παραδόσεις των κρατών μελών και από την ECHR, αλλά και από άλλα κείμενα του διεθνούς δικαίου·

5. υπογραμμίζει ότι το άρθρο 7 της συνθήκης ΕΕ προβλέπει μια ενωσιακή διαδικασία προκειμένου να διασφαλίζεται ότι δεν λαμβάνουν χώρα στην ΕΕ συστηματικές και σοβαρές παραβιάσεις των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών, αλλά ότι η εν λόγω διαδικασία δεν έχει χρησιμοποιηθεί ποτέ, παρά το γεγονός ότι στα κράτη μέλη λαμβάνουν χώρα παραβιάσεις, όπως αποδεικνύεται από τις αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων· ζητεί από τα θεσμικά όργανα της ΕΕ να θεσπίσουν έναν μηχανισμό παρακολούθησης και ένα σύνολο αντικειμενικών κριτηρίων για την εφαρμογή του άρθρου 7 της Συνθήκης ΕΕ·

6. τονίζει ότι, αν και οι κοινές συνταγματικές παραδόσεις των κρατών μελών μπορούν να χρησιμοποιούνται ως πηγή έμπνευσης από το ΔΕΚ για την έκδοση της νομολογίας του σε θέματα θεμελιωδών δικαιωμάτων, ο Χάρτης αποτελεί μια κοινή βάση ελάχιστων δικαιωμάτων, και ότι πάντως τα κράτη μέλη δεν μπορούν να προβάλλουν το επιχείρημα ότι ο Χάρτης προσφέρει χαμηλότερο επίπεδο προστασίας για ορισμένα δικαιώματα από ό,τι οι διασφαλίσεις των δικών τους συνταγμάτων ως πρόσχημα για να μειώνουν το

επίπεδο αυτών των εγγυήσεων·

7. επικροτεί το άρθρο 53 του Χάρτη, που επιτρέπει στο ΔΕΚ να αναπτύσσει τη νομολογία του στο θέμα των θεμελιωδών δικαιωμάτων δίνοντας σε αυτά τα τελευταία μια νομική βάση, πράγμα ουσιώδες υπό την προοπτική της ανάπτυξης του ενωσιακού δικαίου·

8. τονίζει ότι οι δικαστικές αρχές των κρατών μελών μπορούν να διαδραματίσουν καθοριστικής σημασίας ρόλο στην πρακτική εφαρμογή των δικαιωμάτων του ανθρώπου· καλεί τα κράτη να θεσπίσουν ένα σύστημα συνεχούς κατάρτισης των εθνικών δικαστών σχετικά με τα συστήματα προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων·

Γενικές συστάσεις

9. θεωρεί ότι η εφαρμογή των θεμελιωδών δικαιωμάτων πρέπει να αποτελεί σκοπό για όλες τις ευρωπαϊκές πολιτικές· εκτιμά ότι, προς το σκοπό αυτό, τα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα πρέπει να τα προάγουν και να τα προστατεύουν ενεργά και να τα συνεκτιμούν πλήρως κατά την κατάρτιση και την έγκριση των νομοθετικών πράξεων·

10. επικροτεί τη δημιουργία του Οργανισμού, που αποτελεί ένα πρώτο βήμα προς την εκπλήρωση των αιτημάτων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου περί δημιουργίας ενός ενοποιημένου κανονιστικού και θεσμικού πλαισίου που θα καταστήσει ενεργό τον Χάρτη και θα διασφαλίσει την αντιστοιχία με το σύστημα που έχει δημιουργήσει η ECHR· υπενθυμίζει πάντως ότι η ετήσια συνολική έκθεση για τα ανθρώπινα δικαιώματα την οποία συνέτασσε το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Ανεξάρτητων Εμπειρογνωμόνων για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και η οποία εκδιδόταν μέχρι το 2005, εξέταζε την εφαρμογή του συνόλου των ανεγνωρισμένων από τον Χάρτη δικαιωμάτων σε καθένα από τα κράτη μέλη, και επομένως ανησυχεί μήπως η περιορισμένη εντολή του Οργανισμού και η διάλυση του Δικτύου αποκλείσουν από το πεδίο της συστηματικής διερεύνησης μια ολόκληρη σειρά σημαντικών τομέων της πολιτικής επί θεμάτων ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Ευρώπη·

11. τονίζει, σε ό,τι αφορά την περιορισμένη εντολή του Οργανισμού, ότι τα ζητήματα τα σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα δεν μπορούν να υποδιαιρούνται με τεχνητό τρόπο σε τομείς υπαγόμενους στον πρώτο, τον δεύτερο ή τον τρίτο πυλώνα, έτσι όπως τα κράτη μέλη τους επέλεξαν για να καθορίσουν το πεδίο αρμοδιοτήτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, διότι τα θεμελιώδη δικαιώματα συγκροτούν ένα αδιαίρετο σύνολο και είναι αλληλεξαρτημένα· εκτιμά ότι είναι επομένως αναγκαίο, η Επιτροπή και το Συμβούλιο, σε συνεργασία με τον Οργανισμό, να διαμορφώσουν πρώτα μια συνολική εικόνα των προβλημάτων στο θέμα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων εντός των κρατών μελών, πέρα από το αυστηρά ευρωπαϊκό πλαίσιο και χωρίς να περιοριστούν στα θέματα επικαιρότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ούτε στα δικά της ιδιαίτερα νομικά και πολιτικά κείμενα, αλλά εντοπίζοντας τα μόνιμα αλλά και επίκαιρα προβλήματα στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων εντός των κρατών μελών και λαμβάνοντας υπόψη όλους τους υφιστάμενους σε διεθνές και σε ευρωπαϊκό επίπεδο μηχανισμούς·

12. ζητεί από την Επιτροπή και από το Συμβούλιο να χρησιμοποιήσουν τις πληροφορίες που υπάρχουν χάρη στην εποπτεία που ασκούν εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης ο Οργανισμός, το Συμβούλιο της Ευρώπης, τα ελεγκτικά όργανα του ΟΗΕ, τα εθνικά

ιδρύματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων και οι ΜΚΟ, και να τις αξιοποιήσουν με την εκτέλεση διορθωτικών ενεργειών ή με τη δημιουργία ενός προληπτικού νομικού πλαισίου·

13. επιφυλάσσεται του δικαιώματος να εποπτεύει το έργο του Οργανισμού εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να εξετάζει όσα ζητήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων δεν υπάγονται στην αρμοδιότητα του Οργανισμού, ζητεί δε από την Επιτροπή να πράξει το ίδιο δυνάμει του ρόλου της ως θεματοφύλακα των Συνθηκών·

14. εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι μια ενεργή πολιτική για τα δικαιώματα δεν είναι δυνατόν να περιορίζεται στις περιπτώσεις που προσελκύουν κυρίως το ενδιαφέρον του κοινού και ότι σοβαρές παραβιάσεις των δικαιωμάτων που λαμβάνουν χώρα σε κλειστά ιδρύματα ανηλίκων, ηλικιωμένων και ασθενών καθώς και στις φυλακές δεν υποβάλλονται σε κριτικό δημόσιο έλεγχο· τονίζει ότι τα κράτη μέλη και η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να διασφαλίσουν την παρακολούθηση από εμπειρογνώμονες των συνθηκών διαβίωσης στα εν λόγω κλειστά ιδρύματα, όσον αφορά τόσο τους κανονισμούς όσο και τις πρακτικές·

15. ζητεί από το Συμβούλιο να ενσωματώσει στις μελλοντικές Ετήσιες Εκθέσεις του για τα ανθρώπινα δικαιώματα στον κόσμο μια ανάλυση της κατάστασης τόσο στον κόσμο όσο και σε καθένα από τα κράτη μέλη· εκτιμά ότι αυτή η διττή ανάλυση θα προβάλλει την ισοδύναμη δέσμευση της Ένωσης υπέρ της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων τόσο εντός όσο και εκτός των συνόρων της, ώστε να αποφεύγεται η ετεροβαρής αντιμετώπιση ανάλογα με την περίπτωση (οι «διπλές προδιαγραφές»)·

16. ζητεί από τα κράτη μέλη να λάβουν μέτρα για να προσφέρουν σε όσα εθνικά ιδρύματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων έχουν συσταθεί στο πλαίσιο των «βασικών αρχών των Παρισίων» του ΟΗΕ, ένα καθεστώς ανεξαρτησίας έναντι της εκτελεστικής εξουσίας, και επαρκείς οικονομικούς πόρους, συνεκτιμώντας ιδιαίτερα το ότι ένα από τα καθήκοντα αυτών των οργάνων είναι να επιθεωρούν τις πολιτικές σε θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων προκειμένου να προλαμβάνουν τις παραλείψεις και να προτείνουν βελτιώσεις, με δεδομένο το ότι η αποτελεσματικότητα μετριέται πρώτα-πρώτα μέσω της πρόληψης και όχι μόνο μέσω της επίλυσης των προβλημάτων· παροτρύνει τα κράτη μέλη που δεν το έχουν πράξει ακόμη να εγκαθιδρύσουν τα προαναφερόμενα ιδρύματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων·

17. καλεί το Συμβούλιο να μετατρέψει την ad hoc ομάδα εργασίας του για τα θεμελιώδη δικαιώματα και την ιθαγένεια σε μόνιμη ομάδα εργασίας, που θα λειτουργεί παράλληλα με την Ομάδα Εργασίας για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα (COHOM), και ζητεί από την Επιτροπή να αναθέσει το χαρτοφυλάκιο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών σε έναν μόνο Επίτροπο·

18. υπενθυμίζει ότι είναι βασικό από πολιτική άποψη το να ενσωματωθεί η έννοια της προαγωγής των θεμελιωδών δικαιωμάτων στους προς επίτευξη στόχους, στο πλαίσιο κάθε απλοποίησης ή αναδιοργάνωσης του κοινοτικού κεκτημένου· ζητεί, κάθε νέα πολιτική, νομοθετική πρόταση και πρόγραμμα να συνοδεύεται από μια μελέτη επιπτώσεων ως προς το σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων, αυτή δε η εκτίμηση να αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο της αιτιολόγησης της πρότασης και ευελπιστεί ότι τα κράτη μέλη θα θεσπίσουν επίσης παρεμφερή μέσα αξιολόγησης του αντικτύπου στην

επακόλουθη μεταφορά του κοινοτικού δικαίου στο εγχώριο δίκαιο·

19. ζητεί από τις Προεδρίες του Συμβουλίου να οργανώσουν το Φόρο των ΜΚΟ των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων κατά τέτοιο τρόπο που η κοινωνία των πολιτών και τα ευρωπαϊκά όργανα να μπορούν να διεξάγουν εκτενείς συζητήσεις επί του θέματος των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στα κράτη μέλη· τονίζει ότι το Φόρο αυτό πρέπει να είναι ανοικτό σε μια όσο το δυνατόν ευρύτερη συμμετοχή·

Συνεργασία με το Συμβούλιο της Ευρώπης και άλλα διεθνή όργανα και οργανισμούς με αρμοδιότητα στην προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων

20. χαίρει με την προοπτική της ένταξης της Ένωσης στην ECHR, έστω κι αν αυτή η ένταξη δεν θα φέρει θεμελιώδεις αλλαγές, δεδομένου ότι "όταν ενώπιον του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων θίγονται ζητήματα σχετικά με τα δικαιώματα και τις ελευθερίες που έχουν εγγραφεί στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, η εν λόγω σύμβαση έχει (ήδη) γίνει αποδεκτή σε πραγματικό υλικό επίπεδο στην έννομη τάξη της Ένωσης"[4]·

21. υπενθυμίζει το μείζονα ρόλο των οργάνων και των μηχανισμών ελέγχου του Συμβουλίου της Ευρώπης σε θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων, καθώς και των διαφόρων άλλων Συμβάσεών του· ζητεί από τα κράτη μέλη, από τα όργανα της ΕΕ και από τον Οργανισμό να στηριχθούν στην εμπειρία αυτή, και να λάβουν υπόψη τους αυτούς τους μηχανισμούς, για να τους συμπεριλάβουν στις εν δικτύω διαδικασίες λειτουργίας και να κάνουν χρήση των προδιαγραφών που έχει αναπτύξει το Συμβούλιο της Ευρώπης και των άλλων χειροπιαστών αποτελεσμάτων του έργου του· ζητεί να αξιοποιηθούν όλες οι δυνατότητες που διανοίγονται με το Μνημόνιο Συμφωνίας Συμβουλίου της Ευρώπης και Ευρωπαϊκής Ένωσης·

22. ζητεί την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των διαφόρων οργάνων και οργανισμών που έχουν αρμοδιότητα στην προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων, τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε διεθνές επίπεδο·

23. τονίζει για άλλη μια φορά ότι είναι πολύ σημαντικό για την αξιοπιστία της Ευρωπαϊκής Ένωσης παγκοσμίως να μην εφαρμόζει "διπλές προδιαγραφές" στην εξωτερική αφενός και στην εσωτερική αφετέρου πολιτική της·

24. εκτιμά πως ακόμη κι αν η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν συμμετέχει αυτόνομα ως Ένωση, από τη στιγμή που τα περισσότερα κράτη μέλη της έχουν ενταχθεί σε συμβάσεις ή άλλα διεθνή νομικά κείμενα για την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων, δημιουργείται γι' αυτήν η υποχρέωση να σέβεται τις διατάξεις τους και, εάν χρειαστεί, να ακολουθεί τις συστάσεις που διατυπώνουν τα όργανα που δημιουργήθηκαν βάσει αυτών των κειμένων, εφόσον το δίκαιο της Ένωσης δεν προσφέρει ισοδύναμη ή υψηλότερη προστασία· καλεί και το ΔΕΚ να υιοθετήσει μια τέτοια αντίληψη μέσω της νομολογίας του·

---

[4] Συμβούλιο της Ευρώπης – Ευρωπαϊκή Ένωση: "Η ίδια φιλοδοξία για την ευρωπαϊκή ήπειρο" Έκθεση του Jean-Claude Juncker, 11 Απριλίου 2006, σελ. 4.

25. συνιστά στην Ευρωπαϊκή Ένωση να συνάψει συμφωνίες συνεργασίας με τα διεθνή όργανα και οργανισμούς με αρμοδιότητα στην προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων, και ειδικότερα με το Γραφείο του Ύπατου Αρμοστή του ΟΗΕ για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, και με τα άλλα όργανα του εν λόγω οργανισμού, που παίζουν κάποιο ρόλο σε αυτό τον τομέα, καθώς και με το Γραφείο των Διεθνών Θεσμών και των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και με τον Ύπατο Αρμοστή για τις Εθνικές Μειονότητες του Οργανισμού Ασφάλειας και Συνεργασίας στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ)·

Ανθρώπινα δικαιώματα, ελευθερία, ασφάλεια και δικαιοσύνη

26. τονίζει την ανάγκη που υπάρχει να αξιολογούνται και να γίνονται πλήρως σεβαστά τα θεμελιώδη δικαιώματα και οι ατομικές ελευθερίες στο βαθμό που αυξάνονται οι αρμοδιότητες της Ένωσης· θεωρεί επομένως ότι οι δυο στόχοι: ο σεβασμός των θεμελιωδών δικαιωμάτων και η μέριμνα για τη συλλογική ασφάλεια δεν είναι μόνον συμβατοί μεταξύ τους αλλά και αλληλεξαρτώμενοι, κι ότι με τις κατάλληλες πολιτικές μπορούμε να αποφύγουμε το να καταστεί οποιαδήποτε κατασταλτική τακτική κίνδυνος για τις ατομικές ελευθερίες·

27. πιστεύει ότι η ανάπτυξη ενός ευρωπαϊκού δικαστικού χώρου βασισμένου στην εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης πρέπει να θεμελιώνεται σε ισοδύναμες δικονομικές εγγυήσεις σε ολόκληρη την ΕΕ και στον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων, όπως τονίζεται στο άρθρο 6 της Συνθήκης ΕΕ· ζητεί την ταχεία θέσπιση ενός κατάλληλου νομοθετικού μέτρου σχετικά με τα δικαιώματα των εμπλεκομένων σε ποινικές διαδικασίες· καλεί τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και άλλα μέτρα αμοιβαίας αναγνώρισης εφαρμόζονται σύμφωνα με τα πρότυπα της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα, έτσι ώστε η μη συμμόρφωση με τα εν λόγω πρότυπα να συνιστά λόγο μη εκτέλεσής τους·

28. υπενθυμίζει με θέρμη το δικαίωμα κάθε συλλαμβανόμενου ατόμου να έχει όλες τις δικαστικές εγγυήσεις και, εάν χρειαστεί, τη βοήθεια της διπλωματικής αντιπροσωπείας της χώρας του, καθώς και τις υπηρεσίες ενός ανεξάρτητου διερμηνέα·

29. εκφράζει τον προβληματισμό του για τον υψηλό αριθμό παραβιάσεων της ECHR οι οποίες αφορούν κράτη μέλη της ΕΕ και καλεί τα κράτη μέλη να εκτελούν τις συναφείς αποφάσεις και να αντιμετωπίσουν τις διαρθρωτικές ελλείψεις και τη συστηματική παραβίαση των δικαιωμάτων του ανθρώπου με τη θέσπιση των αναγκαίων μεταρρυθμίσεων·

30. ανησυχεί από το γεγονός ότι η διεθνής συνεργασία στον αγώνα κατά της τρομοκρατίας οδήγησε συχνά σε μείωση του επιπέδου προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών, ιδίως του θεμελιώδους δικαιώματος στην ιδιωτική ζωή, της προστασίας των δεδομένων και της απαγόρευσης των διακρίσεων, και θεωρεί ότι η ΕΕ οφείλει να ενεργεί αποφασιστικότερα σε διεθνές επίπεδο προκειμένου να προάγει μια αληθινή στρατηγική θεμελιωμένη στον πλήρη σεβασμό των διεθνών προδιαγραφών και υποχρεώσεων στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής, σύμφωνα με τα άρθρα 7 και 8 του Χάρτη· κατά συνέπεια, παροτρύνει το Συμβούλιο να εγκρίνει το σχέδιο της απόφασης πλαίσιο σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων, τα οποία

γίνονται αντικείμενο επεξεργασίας στο πλαίσιο της αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις, σύμφωνα με τις συστάσεις του Κοινοβουλίου για υψηλότερα πρότυπα· εκτιμά πως μια τέτοια στρατηγική πρέπει να συνυπολογίζει την ανάγκη αποτελεσματικού δικαστικού ελέγχου των υπηρεσιών πληροφοριών, ώστε οι πληροφορίες που αποσπώνται με χρήση βασανιστηρίων ή μέσω κακομεταχείρισης ή κάτω από άλλες συνθήκες μη ανταποκρινόμενες στις διεθνείς προδιαγραφές περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων, να μη χρησιμοποιούνται ως αποδεικτικά στοιχεία στο πλαίσιο των δικαστικών διαδικασιών, μη εξαιρουμένης της φάσης των ανακρίσεων·

31. ζητεί από τα όργανα της ΕΕ και από τα κράτη μέλη να θέσουν σε εφαρμογή τις συστάσεις που περιέχονται στο από 14 Φεβρουαρίου 2007 ψήφισμά του σχετικά με την εικαζόμενη χρήση ευρωπαϊκών χωρών από τη CIA (Central Intelligence Agency - αμερικανική κεντρική υπηρεσία πληροφοριών) για τη μεταφορά και την παράνομη κράτηση αιχμαλώτων[5]· επικροτεί εν προκειμένω τη δήλωση του εκλεγμένου Προέδρου των ΗΠΑ σχετικά με το κλείσιμο του κέντρου κράτησης στο Γκουαντάναμο και την παραπομπή των κρατουμένων σε δίκη· καλεί τα κράτη μέλη να δηλώσουν την προθυμία τους για από κοινού εύρεση λύσεων για τους εναπομείναντες κρατούμενους·

32. εκφράζει τη δυσαρέσκειά του για την παραγνώριση και τη μη εφαρμογή από την ΕΕ της απόφασης του Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 12ης Δεκεμβρίου 2006 και της απόφασης του εφετείου της Μεγάλης Βρετανίας υπέρ της PMOI (Οργάνωση των Μουτζαχεντίν του Λαού του Ιράν) της 7ης Μαΐου 2008.

Διακρίσεις

Γενικές παρατηρήσεις

33. τονίζει τη διαφορά ανάμεσα στην προστασία των μειονοτήτων και στις πολιτικές κατά των διακρίσεων· θεωρεί ότι η ισότητα ευκαιριών συνιστά θεμελιώδες δικαίωμα κάθε ατόμου, και όχι προνόμιο, και όχι μόνο για τους πολίτες ενός συγκεκριμένου κράτους μέλους· εκτιμά συνεπώς ότι κάθε μορφή διακρίσεων πρέπει να καταπολεμηθεί με ίση ένταση·

34. ζητεί από τα κράτη μέλη και από την Επιτροπή να ανταποκριθούν πλήρως στις συστάσεις του Οργανισμού, όπως διατυπώνονται στο κεφάλαιο 7 της πρώτης ετήσιας έκθεσής του[6]·

35. διαπιστώνει με ανησυχία την μη ικανοποιητική πορεία εφαρμογής των πολιτικών κατά των διακρίσεων και υποστηρίζει επ΄αυτού τις εκτιμήσεις της Ετήσιας Έκθεσης 2008 του Οργανισμού· καλεί όσα κράτη μέλη δεν το έχουν ακόμη κάνει μέχρι σήμερα, να θέσουν σε έμπρακτη εφαρμογή αυτές τις πολιτικές, και ειδικότερα την Οδηγία 2000/43/ΕΚ και την Οδηγία 2000/78/ΕΚ, και υπενθυμίζει ότι οι οδηγίες αυτές καθορίζουν τις ελάχιστες προδιαγραφές και θα πρέπει επομένως να αποτελέσουν το θεμέλιο επί της οποίας θα οικοδομηθεί μια ολοκληρωμένη πολιτική κατά των διακρίσεων·

---

[5] ΕΕ C 287 E, 29.11.2007, σ. 309.

[6] Ετήσια Έκθεση 2008 του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, 24 Ιουνίου 2008

36. ζητεί από όσα κράτη μέλη δεν το έχουν ακόμη κάνει, να επικυρώσουν το Πρωτόκολλο αριθ. 12[7] της ECHR, δεδομένου ότι αυτό επιβάλλει γενική απαγόρευση κάθε διάκρισης, εγγυώμενο ότι κανένα άτομο δεν θα υποστεί διακρίσεις για οποιαδήποτε αιτία από καμία δημόσια αρχή· στα ισχύοντα νομικά κείμενα τόσο της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και του Συμβουλίου της Ευρώπης, μια τέτοια διάταξη προς το παρόν απουσιάζει·

37. επικροτεί την πρόταση της Επιτροπής για μια οδηγία που θα εφαρμόζει την αρχή της ισότητας εκτός του τομέα της απασχόλησης, επεκτείνοντας έτσι το πεδίο της Οδηγίας 2000/43/ΕΚ σε όλες τις άλλες μορφές διακρίσεων, ώστε να τεθεί έτσι σε εφαρμογή το άρθρο 21 του Χάρτη, που προσφέρει ένα ευρύτερο περιθώριο ελιγμών από ό,τι το άρθρο 13 της Συνθήκης ΕΚ, δεδομένου ότι μνημονεύει συμπληρωματικές περιπτώσεις διακρίσεων: το χρώμα, η κοινωνική προέλευση, τα γενετικά χαρακτηριστικά, η γλώσσα, οι πολιτικές ή άλλες πεποιθήσεις, η ιδιότητα του μέλους μιας μειονότητας, η ιδιοκτησία ή η γέννηση·

38. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι η προτεινόμενη οδηγία αφήνει σημαντικά κενά στη νομική προστασία κατά των διακρίσεων, ιδίως μέσω ενός ευρέος φάσματος εξαιρέσεων που σχετίζονται με τη δημόσια τάξη, τη δημόσια ασφάλεια και τη δημόσια υγεία, τις οικονομικές δραστηριότητες, το γαμήλιο και το οικογενειακό καθεστώς και τα δικαιώματα αναπαραγωγής, την εκπαίδευση και τη θρησκεία· εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι, αντί να απαγορεύουν τις διακρίσεις, αυτές οι "ρήτρες διαφυγής" μπορούν στην πραγματικότητα να χρησιμοποιηθούν για την κωδικοποίηση υφιστάμενων πρακτικών που εισάγουν διακρίσεις υπενθυμίζει στην Επιτροπή ότι η οδηγία πρέπει να είναι σύμφωνη προς την υπάρχουσα νομολογία στον τομέα των δικαιωμάτων των λεσβιών, των ομοφυλοφίλων, των αμφιφυλοφίλων και των τρανσεξουαλικών (ΛΟΑΤ) ατόμων, και ειδικότερα την απόφαση Maruko[8]·

39. καλεί την Επιτροπή να επιτρέψει στον Οργανισμό να συμμετέχει στην κοινοτική νομοθετική διαδικασία κατά των διακρίσεων, ώστε να μπορέσει να παίξει ένα σημαντικό ρόλο προσφέροντας μια τακτική πηγή επίκαιρων και προχωρημένων πληροφοριών, αναγκαίων για τη σύνταξη συμπληρωματικών νομοθετικών κειμένων και ζητώντας τη γνώμη του ήδη από την προπαρασκευαστική φάση της σύνταξης νομοθετικών σχεδίων·

40. καλεί το Συμβούλιο να εγκρίνει όσο το δυνατόν συντομότερα την πρόταση της Επιτροπής για μια απόφαση-πλαίσιο του Συμβουλίου για την καταπολέμηση ορισμένων μορφών και εκδηλώσεων ρατσισμού και ξενοφοβίας μέσω του ποινικού δικαίου[9] σε συνέχεια της πολιτικής συμφωνίας του Δεκεμβρίου του 2007· υπενθυμίζει την από 29 Νοεμβρίου 2007 γνωμοδότησή του[10], που ήταν υπέρ της πρότασης· ζητεί από την Επιτροπή να προτείνει, μετά από συνεννόηση με τον Οργανισμό, μια παρόμοια νομοθετική πράξη για την καταπολέμηση της ομοφοβίας·

---

[7] Πρωτόκολλο αριθ. 12 της Σύμβασης για την Προάσπιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, υπογραφέν στις 4 Νοεμβρίου 2000.

[8] Στην υπόθεση C 267/06 Tadao Maruko κατά Versorgungsanstalt der deutschen Bühnen της 1 Απριλίου 2008 το ΔΕΚ αποφάνθηκε ότι η άρνηση χορήγησης σύνταξης επιζώντος στους μόνιμους συντρόφους συνιστά άμεση διάκριση για λόγους γενετήσιου προσανατολισμού, εάν οι επιζώντες σύζυγοι και οι επιζώντες μόνιμοι σύντροφοι βρίσκονται σε συγκρίσιμη κατάσταση όσον αφορά αυτή τη σύνταξη.

[9] (11522/2007 - C6-0246/2007 - 2001/0270(CNS))

[10] A6-0444/2007

41. ανησυχεί με το χαμηλό επίπεδο των γνώσεων στα κράτη μέλη σχετικά με την νομοθεσία κατά των διακρίσεων και σημειώνει ότι, προκειμένου να ασκήσουν τα δικαιώματά τους, οι πολίτες της Ένωσης αναγκάζονται να προσφύγουν στην ενωσιακή νομοθεσία στον συγκεκριμένο τομέα· ζητεί από την Επιτροπή και από τα κράτη μέλη να διπλασιάσουν τις προσπάθειές τους για να βελτιώσουν αυτό το επίπεδο· τονίζει ταυτόχρονα ότι μια νομοθεσία είναι αποτελεσματική μόνο όταν οι πολίτες έχουν εύκολη πρόσβαση στα δικαιοδοτικά όργανα, αφού το σύστημα προστασίας που προβλέπεται από τις οδηγίες κατά των διακρίσεων εξαρτάται από τις ενέργειες στις οποίες προβαίνουν τα θύματα με δική τους πρωτοβουλία·

42. εκτιμά ότι, πέρα από τα νομοθετικά κείμενα και τις δυνατότητες προσφυγής, ο αγώνας κατά των διακρίσεων πρέπει αναγκαστικά να στηριχθεί στην παιδεία, στην προαγωγή των βέλτιστων πρακτικών, και στις ενημερωτικές εκστρατείες που απευθύνονται στο ευρύ κοινό και στις περιοχές ή τους τομείς όπου σημειώνονται αυτές οι διακρίσεις· ζητεί από τις εθνικές και τοπικές δημόσιες αρχές να κάνουν χρήση του εκπαιδευτικού υλικού που δημιούργησαν ο Οργανισμός και το Συμβούλιο της Ευρώπης, όταν ξεκινούν δράσεις διαπαιδαγώγησης ή δράσεις για την προβολή της πολιτικής κατά των διακρίσεων·

43. τονίζει ότι η έννοια της θετικής δράσης, που συνιστά αναγνώριση του ότι σε ορισμένες περιπτώσεις για την αποτελεσματική καταπολέμηση των διακρίσεων απαιτείται η ενεργός παρέμβαση των αρχών προκειμένου να αποκατασταθεί μια ισορροπία που έχει διαταραχθεί σοβαρά, δεν μπορεί να περιορίζεται στην έννοια της ποσόστωσης· τονίζει ότι τέτοιου είδους δράσεις μπορούν στην πράξη να λαμβάνουν τις πιο διαφορετικές μορφές, όπως την υποχρεωτική πραγματοποίηση συνεντεύξεων πριν από την πρόσληψη, την προτεραιότητα πρόσβασης σε επιμορφωτικά προγράμματα που οδηγούν σε θέσεις εργασίας σε κάποιον τομέα όπου ορισμένες κοινότητες υποεκπροσωπούνται, την κατά προτεραιότητα παροχή πληροφοριών σε ορισμένες κοινότητες σχετικά με τις προσφορές εργασίας, και την συνεκτίμηση της επαγγελματικής εμπειρίας περισσότερο, αντί αποκλειστικά των επαγγελματικών προσόντων·

44. εκτιμά ότι η συγκέντρωση δεδομένων για την κατάσταση των μειονοτήτων και των μειονεκτικών πληθυσμιακών ομάδων είναι σημαντική, όπως τονίζουν οι διαδοχικές εκθέσεις του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου των Φαινομένων Ρατσισμού και Ξενοφοβίας και του Οργανισμού· ζητεί από τα κράτη μέλη να δημοσιοποιούν τις λεπτομερείς στατιστικές για τα ρατσιστικά εγκλήματα και να διενεργούν έρευνες για το κάθε έγκλημα και/ή τα θύματα, κατά τρόπο που να επιτρέπει τη συγκέντρωση ποσοτικών και συγκρίσιμων δεδομένων σχετικά με τα θύματα αυτών των εγκλημάτων·

Μειονότητες

45. διαπιστώνει ότι οι πρόσφατες διευρύνσεις της ΕΕ πρόσθεσαν κάπου εκατό μειονοτικές πληθυσμιακές ομάδες στις πενήντα περίπου που ήδη υπήρχαν στην Ευρώπη των 15 και τονίζει πως λόγω του μικρού ποσοστού μεταναστών, προσφύγων και αλλοδαπών μονίμων κατοίκων προερχόμενων από τρίτες χώρες, και λόγω της παρουσίας αυτοχθόνων ("παραδοσιακών") μειονοτήτων, πιο ορατών στα ανατολικοευρωπαϊκά και κεντροευρωπαϊκά κράτη μέλη, οι πολιτικές μετανάστευσης και ένταξης ήταν διαχωρισμένες από τις πολιτικές που αφορούσαν τις μειονότητες·

46. τονίζει ότι, μολονότι η προστασία των μειονοτήτων εντάσσεται στα κριτήρια της Κοπεγχάγης, στην κοινοτική πολιτική δεν υπάρχουν ούτε κοινά κριτήρια ούτε ελάχιστα πρότυπα για τα δικαιώματα των εθνικών μειονοτήτων κι ότι επίσης δεν υπάρχει κοινός ευρωπαϊκός ορισμός της ιδιότητας του μέλους μιας εθνικής μειονότητας· συνιστά να καταρτισθεί αυτός ο ορισμός σε ευρωπαϊκό επίπεδο βάσει της Σύστασης 1201 του Συμβουλίου της Ευρώπης (1993)· καλεί όλα τα κράτη μέλη που δεν το έχουν κάνει ακόμα να υπογράψουν και να επικυρώσουν τον Ευρωπαϊκό Χάρτη για τις περιφερειακές και μειονοτικές γλώσσες και τη σύμβαση πλαίσιο για την προστασία των εθνικών μειονοτήτων·

47. υπογραμμίζει στο πλαίσιο αυτό ότι ολοένα και περισσότεροι πολίτες της ΕΕ μετακινούνται από το ένα κράτος μέλος στο άλλο και ότι πρέπει να απολαμβάνουν πλήρως τα δικαιώματα που προβλέπονται στις συνθήκες σε σχέση με το καθεστώς τους ως πολιτών της Ένωσης, και ιδίως τα δικαιώματα συμμετοχής στις τοπικές και ευρωπαϊκές εκλογές και ελεύθερης κυκλοφορίας· καλεί τα κράτη μέλη να συμμορφωθούν πλήρως με την οδηγία 2004/38/ΕΚ σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία, και τα θεσμικά όργανα της ΕΕ να λάβουν περαιτέρω μέτρα προκειμένου να διασφαλίσουν την προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών της Ένωσης σε ολόκληρη την ΕΕ·

48. υπογραμμίζει τη σημασία της προστασίας και της προώθησης των περιφερειακών ή μειονοτικών γλωσσών, σημειώνοντας ότι το δικαίωμα χρήσης της μητρικής γλώσσας και εκπαίδευσης στη μητρική γλώσσα είναι ένα από τα βασικότερα θεμελιώδη δικαιώματα· χαιρετίζει επίσης τις δραστηριότητες των κρατών μελών για την υποστήριξη του διαπολιτισμικού και διαθρησκευτικού διαλόγου, ο οποίος είναι ζωτικής σημασίας για την πλήρη απόλαυση των δικαιωμάτων των πολιτισμικών και θρησκευτικών μειονοτήτων·

49. θεωρεί ότι οι αρχές της επικουρικότητας και της αυτοδιακυβέρνησης είναι οι αποτελεσματικότεροι τρόποι για τον χειρισμό των προβλημάτων των παραδοσιακών εθνικών μειονοτικών κοινοτήτων, εφαρμόζοντας τις βέλτιστες πρακτικές που υπάρχουν στην Ένωση· ενθαρρύνει τη χρήση κατάλληλων τύπων λύσεων αυτοδιακυβέρνησης (προσωπικές-πολιτισμικές, εδαφικές, περιφερειακές αυτονομίες), βασισμένων σε συμφωνία μεταξύ της κυρίαρχης κοινότητας και της μειονοτικής κοινότητας, με πλήρη σεβασμό της κυριαρχίας και της εδαφικής ακεραιότητας των κρατών μελών·

50. τονίζει ότι η πολιτική της ΕΕ για την πολυγλωσσία πρέπει να προστατεύει και προωθεί τις περιφερειακές και μειονοτικές γλώσσες με στοχοθετημένη χρηματοδότηση και ειδικά προγράμματα παράλληλα με το πρόγραμμα για τη διά βίου μάθηση·

51. εκτιμά ότι οι απάτριδες, που διαμένουν μονίμως στα κράτη μέλη, αποτελούν ειδική περίπτωση εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεδομένου ότι κάποια κράτη μέλη προβάλλουν απέναντί τους αδικαιολόγητες ή μη απολύτως αναγκαίες απαιτήσεις, πράγμα που συνιστά διάκριση σε σχέση με τους πολίτες της πλειοψηφίας· ζητεί επομένως από όλα τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη να επικυρώσουν τις συμβάσεις του ΟΗΕ τις σχετικές με το καθεστώς του ανιθαγενούς (1954, 1961) και τη μείωση των περιπτώσεων ανιθαγένειας· ζητεί από τα κράτη μέλη που απέκτησαν ή ανέκτησαν εθνική κυριαρχία τη δεκαετία του 90, να επιφυλάσσουν σε όλα τα άτομα που διέμεναν

στην επικράτειά τους πριν από την ημερομηνία αυτή την ίδια μεταχείριση χωρίς καμία διάκριση, και τα καλεί να επιδιώκουν συστηματικά την ανεύρεση δίκαιων λύσεων, θεμελιωμένων στις συστάσεις των διεθνών οργανισμών, για τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν όλα τα άτομα που είναι θύματα μεροληπτικής μεταχείρισης· καταδικάζει, ειδικότερα, τις πρακτικές σκόπιμης διαγραφής εγγεγραμμένων μόνιμων κατοίκων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και καλεί τις ενδιαφερόμενες κυβερνήσεις να λάβουν αποτελεσματικά μέτρα για την αποκατάσταση του καθεστώτος αυτών των απατρίδων·

Οι Ρομά

52. εκτιμά ότι η κοινότητα των Ρομά χρειάζεται ειδική προστασία, δεδομένου ότι μετά τη διεύρυνση της Ένωσης έγινε μια από τις μεγαλύτερες μειονότητες στην ΕΕ· τονίζει ότι ιστορικά η κοινότητα αυτή περιθωριοποιήθηκε και παρεμποδίστηκε να αναπτυχθεί σε ορισμένους βασικούς τομείς, λόγω των διακρίσεων, του στιγματισμού και των αποκλεισμών που ίσχυαν σε βάρος της και που οξύνθηκαν όλο και περισσότερο·

53. εκτιμά ότι ο κοινωνικός αποκλεισμός και οι διακρίσεις σε βάρος των κοινοτήτων των Ρομά είναι διαπιστωμένο γεγονός παρά τους νομικούς, πολιτικούς και οικονομικούς μηχανισμούς που δημιουργήθηκαν σε ευρωπαϊκό επίπεδο με σκοπό την καταπολέμησή τους· διαπιστώνει ότι οι διάσπαρτες και ασυντόνιστες προσπάθειες της Ένωσης και των κρατών μελών δεν απέφεραν διαρθρωτικές και μόνιμες βελτιώσεις στην κατάσταση των Ρομά, ιδίως στους ζωτικούς τομείς όπως είναι η πρόσβαση στην εκπαίδευση, στην υγεία, στη στέγαση και στην απασχόληση, μια αποτυχία που έχει πλέον αναγνωριστεί δημοσίως·

54. θεωρεί λυπηρή την απουσία μιας συνολικής και ολοκληρωμένης ευρωπαϊκής πολιτικής ειδικά για τις διακρίσεις σε βάρος των Ρομά, ώστε να αντιμετωπισθούν τα κυριότερα προβλήματα που αυτοί συναντούν, όπως αυτά τα προβλήματα έχουν καταγραφεί από ορισμένους μηχανισμούς ελέγχου του βαθμού σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων της προενταξιακής αξιολόγησης που διενήργησε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, των αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των εκθέσεων του Οργανισμού· τονίζει ότι αποτελεί συλλογική ευθύνη της Ένωσης να δώσει μια απάντηση σε αυτά τα προβλήματα, που συνιστούν ένα από τα ευρύτερα και πιο πολύπλοκα ζητήματα στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, και ότι πρέπει η Ένωση να ασχοληθεί με αποφασιστικότητα με αυτό το έργο·

55. τονίζει την ανάγκη μιας σφαιρικής θεώρησης του θέματος της ίσης μεταχείρισης, που να προσανατολίζεται στα ανθρώπινα δικαιώματα και στην ανάληψη δράσης και να απηχεί την ευρωπαϊκή διάσταση στο ζήτημα των διακρίσεων έναντι των Ρομά· εκτιμά ότι οποιαδήποτε στρατηγική-πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ένταξη των Ρομά θα πρέπει να καλύψει τα πραγματικά προβλήματα παρέχοντας έναν οδικό χάρτη για τα κράτη μέλη που θα ορίζει τους στόχους και τις προτεραιότητες και θα διευκολύνει τις διαδικασίες παρακολούθησης και αξιολόγησης σχετικά με:

– την απομόνωση των Ρομά στο θέμα της πρόσβασης στη στέγαση, τις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όπως είναι οι αναγκαστικές εξώσεις και τον

αποκλεισμό τους από την απασχόληση, από τη δημόσια εκπαίδευση και την υγειονομική περίθαλψη, μέσω εφαρμογής νόμων κατά των διακρίσεων και ανάπτυξης πολιτικών για την αντιμετώπιση των υψηλών επιπέδων ανεργίας,

– τη συχνή περιφρόνηση των δικαιωμάτων τους από τις δημόσιες αρχές και την πολιτική υποεκπροσώπησή τους,

– τα ευρέως διαδεδομένα αισθήματα κατά των Ρομά, τις εξαιρετικά ανεπαρκείς εγγυήσεις απέναντι στις φυλετικές διακρίσεις σε τοπικό επίπεδο και τα ελάχιστα προσαρμοσμένα προγράμματα ένταξης· τις διακρίσεις στην ιατρική περίθαλψη, συμπεριλαμβανομένης της αναγκαστικής στείρωσης, του διαχωρισμού και της απουσίας κατάλληλης πληροφόρησης σχετικά με τον οικογενειακό προγραμματισμό,

– τις διακρίσεις εκ μέρους της αστυνομίας· το «φυλετικό φακέλωμα» - μεταξύ άλλων με τη δακτυλοσκόπηση και άλλες μορφές συλλογής δεδομένων - και τις εκτενείς διακριτικές εξουσίες της αστυνομίας, μεταξύ των οποίων οι δυσανάλογα συχνοί τυχαίοι έλεγχοι, γεγονός που αναδεικνύει την ανάγκη για προγράμματα επιμόρφωσης και συνειδητοποίησης σχετικά με την αποφυγή των διακρίσεων από την αστυνομία, τα οποία αυτή τη στιγμή σε μεγάλο βαθμό απουσιάζουν·

– την ιδιαίτερα ευάλωτη κατάσταση των γυναικών Ρομά, που υπόκεινται σε πολλαπλές διακρίσεις·

Ίσες ευκαιρίες

56. καλεί τα κράτη μέλη να βελτιώσουν το βαθμό σεβασμού, προστασίας και εφαρμογής των δικαιωμάτων που εξαγγέλλονται στη Σύμβαση του ΟΗΕ για την Εξάλειψη Όλων των Μορφών Διακρίσεων σε Βάρος των Γυναικών, και ζητεί από τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη να άρουν τις επιφυλάξεις τους και να επικυρώσουν το προαιρετικό Πρωτόκολλο αυτής της Σύμβασης[11]· υπογραμμίζοντας παράλληλα την αναγκαιότητα σθεναρής επιδίωξης των δεσμεύσεων που ανέλαβαν στη διακήρυξη και στην πλατφόρμα δράσης του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών της τέταρτης παγκόσμιας διάσκεψης για τις γυναίκες που πραγματοποιήθηκε στο Πεκίνο το 1995·

57. καλεί τα κράτη μέλη και την ΕΕ να καταπολεμήσουν μέσω αποτελεσματικών μέτρων τις άμεσες και έμμεσες διακρίσεις σε βάρος των γυναικών σε όλους τους τομείς (συμπεριλαμβανομένου του γάμου, της σχέσης και άλλων μορφών οικογενειακών δεσμών) και τις πολλαπλές διακρίσεις (που βασίζονται στο φύλο αλλά ταυτόχρονα και σε κάποιο άλλο αίτιο)·

58. ζητεί να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην κατάσταση των γυναικών που ανήκουν σε εθνοτικές μειονότητες και στην κατάσταση των μεταναστριών, δεδομένου ότι η δική τους περιθωριοποίηση επιτείνεται από τις πολλαπλές διακρίσεις τόσο εκτός όσο και εντός των κοινοτήτων τους· συνιστά την έγκριση εθνικών ολοκληρωμένων σχεδίων δράσης ώστε να αντιμετωπισθούν αποτελεσματικά οι πολλαπλές διακρίσεις, ιδίως όταν

[11]Προαιρετικό Πρωτόκολλο της Σύμβασης για την Εξάλειψη Κάθε Μορφής Διακρίσεων σε Βάρος των Γυναικών, εγκριθέν στις 15 Οκτωβρίου 1999

διαφορετικά όργανα ασχολούνται με τα προβλήματα των διακρίσεων σε ένα συγκεκριμένο κράτος·

59. τονίζει ότι η βία την οποία οι γυναίκες υφίστανται λόγω του φύλου τους, και ιδιαίτερα η οικιακή βία, πρέπει να αναγνωριστεί και να καταπολεμηθεί σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο, διότι συνιστά μια διαδεδομένη και συχνά υποτιμημένη παραβίαση των δικαιωμάτων των γυναικών, και ζητεί γι' αυτό το λόγο από τα κράτη μέλη να λάβουν κατάλληλα και αποτελεσματικά μέτρα προκειμένου να εγγυηθούν στις γυναίκες μια ζωή προστατευμένη από κάθε βία, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τη Διακήρυξη για την εξάλειψη της βίας έναντι των γυναικών[12]·

60. καλεί τα κράτη μέλη και την ΕΕ να αναγνωρίσουν και να αντιμετωπίσουν τη σεξουαλική εκμετάλλευση σε όλες τις μορφές της· τα κράτη μέλη που δεν έχουν συμμορφωθεί με την συμπεφωνημένη νομοθεσία της ΕΕ σχετικά με την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων πρέπει να λογοδοτήσουν·[13] τα κράτη μέλη πρέπει να επικυρώσουν το πρωτόκολλο για την πρόληψη, καταστολή και τιμωρία της εμπορίας ανθρώπων, ειδικά γυναικών και παιδιών, το οποίο συμπληρώνει τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών κατά του διακρατικού οργανωμένου εγκλήματος, και τη σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για τη δράση κατά της εμπορίας ανθρώπων· παροτρύνει την Επιτροπή να εφαρμόσει το σχέδιο δράσης για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων·

61. τονίζει την ανάγκη βελτίωσης του βαθμού συνειδητοποίησης εκ μέρους της κοινής γνώμης του δικαιώματος στην αναπαραγωγική και σεξουαλική υγεία και καλεί τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι οι γυναίκες είναι σε θέση να απολαμβάνουν πλήρως τα δικαιώματά τους, να διαμορφώσουν την κατάλληλη σεξουαλική διαπαιδαγώγηση και ενημέρωση, και να δημιουργήσουν υπηρεσίες παροχής εμπιστευτικών συμβουλών, τέλος δε να διευκολύνουν τις μεθόδους αντισύλληψης, για την πρόληψη τόσο κάθε μορφής ανεπιθύμητης εγκυμοσύνης όσο και των παράνομων και επικίνδυνων εκτρώσεων, και να καταπολεμήσουν την πρακτική του ακρωτηριασμού των γυναικείων αναπαραγωγικών οργάνων·

62. τονίζει ότι πρέπει να διασφαλίζεται η πρόσβαση σε δημόσιους πόρους για τις γυναίκες που ανήκουν σε εθνοτικές μειονότητες, ανεξάρτητα από το νόμιμο καθεστώς τους, ώστε να έχουν πρόσβαση σε ασφαλείς, ίσες, πολιτισμικά ευαίσθητες υπηρεσίες υγείας και να απολαμβάνουν τα αντίστοιχα δικαιώματα, ιδίως όσον αφορά τη σεξουαλική και αναπαραγωγική υγεία και τα συναφή δικαιώματα. Πρέπει να θεσπισθεί ένα ευρωπαϊκό νομικό πλαίσιο προκειμένου να εξασφαλίζεται η σωματική ακεραιότητα των νεαρών κοριτσιών από τον ακρωτηριασμό των εξωτερικών γυναικείων σεξουαλικών οργάνων στις κοινότητες που εφαρμόζουν την εν λόγω πρακτική·

63. τονίζει ότι, αν και έχει σημειωθεί πρόοδος στο θέμα της γυναικείας απασχόλησης και

[12] Διακήρυξη των Ηνωμένων Εθνών για την εξάλειψη της βίας έναντι των γυναικών, εγκριθείσα στις 20 Δεκεμβρίου 1993

[13] Οδηγία 2004/81/ΕΚ του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, σχετικά με τον τίτλο παραμονής που χορηγείται στους υπηκόους τρίτων χωρών θύματα εμπορίας ανθρώπων ή συνέργειας στη λαθρομετανάστευση, οι οποίοι συνεργάζονται με τις αρμόδιες αρχές, 2002/629/ΔΕΥ: Απόφαση πλαίσιο του Συμβουλίου της 19ης Ιουλίου 2002 για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων.

παρά το υψηλό εκπαιδευτικό επίπεδο των γυναικών, αυτές συνεχίζουν να συγκεντρώνονται σε ορισμένα επαγγέλματα, να λαμβάνουν χαμηλότερη αμοιβή από τους άνδρες για ίση εργασία και έχουν μικρότερη παρουσία στο επίπεδο όπου λαμβάνονται οι αποφάσεις, ενώ αντιμετωπίζονται με καχυποψία από τους εργοδότες σε ό,τι αφορά την εγκυμοσύνη και τη μητρότητα· Η διαφορά αμοιβής μεταξύ των δύο φύλων πρέπει να εξετασθεί με σοβαρότητα προκειμένου να διασφαλίζεται η οικονομική ανεξαρτησία των γυναικών και η ισότητα γυναικών και ανδρών στην αγορά εργασίας·

64. ζητεί από τα κράτη μέλη και από τους κοινωνικούς εταίρους να λάβουν τα αναγκαία μέτρα για την καταπολέμηση της σεξουαλικής και ηθικής παρενόχλησης στο χώρο εργασίας·

65. τονίζει την ανάγκη υποστήριξης των γυναικών στην επαγγελματική τους σταδιοδρομία, μεταξύ άλλων μέσω προορατικών πολιτικών για την εξισορρόπηση της ιδιωτικής, της εργασιακής και της οικογενειακής ζωής· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να προαγάγουν ταυτόχρονα τις εξ ημισείας γονικές άδειες και τις άδειες πατρότητας και να ενσωματώσουν στα ταμεία αλληλοβοήθειας το κόστος της μητρότητας και της γονικής άδειας, ώστε οι γυναίκες να πάψουν να αντιπροσωπεύουν ένα ακριβότερο εργατικό δυναμικό από ό,τι οι άνδρες· υπογραμμίζει επίσης την αναγκαιότητα εκστρατειών ευαισθητοποίησης για την αποφυγή οικογενειακών προτύπων βασισμένων σε στερεότυπα φύλου, τονίζοντας παράλληλα τη σημασία της διασφάλισης ευέλικτων συνθηκών εργασίας, της αύξησης της πρόσβασης σε υπηρεσίες φροντίδας των παιδιών και της εξασφάλισης πλήρους συμμετοχής των γυναικών και των παιδιών σε συνταξιοδοτικά καθεστώτα·

66. ζητεί από τα κράτη μέλη να καταπολεμήσουν από κοινού με τους κοινωνικούς εταίρους τις διακρίσεις σε βάρος των εγκύων γυναικών στην αγορά εργασίας και να λάβουν κάθε αναγκαίο μέτρο για να διασφαλίσουν ένα υψηλό επίπεδο προστασίας υπέρ των μητέρων· ζητεί από την Επιτροπή να πραγματοποιήσει μια πιο λεπτομερή εκτίμηση της συμβατότητας των σχετικών εθνικών διατάξεων με το κοινοτικό δίκαιο και, εάν χρειαστεί, να υποβάλει κάθε αναγκαία πρόταση για την αναθεώρηση της κοινοτικής νομοθεσίας·

67. εφιστά την προσοχή ως προς το μεγάλο αριθμό συμβίων (γυναικείου φύλου κυρίως) ανεξάρτητων εργαζομένων (στη γεωργία κυρίως) με αβέβαιο νομικό καθεστώς σε πολλά κράτη μέλη, πράγμα που μπορεί να προκαλέσει ειδικά οικονομικά και νομικά προβλήματα ως προς το δικαίωμα για άδεια μητρότητας και για άδεια ασθενείας, ως προς τη σωρευτική άθροιση συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων και ως προς τα δικαιώματα κοινωνικής ασφάλισης, όπως και σε περίπτωση διαζυγίου·

68. αναγνωρίζει ότι η άνιση πρόσβαση των γυναικών στους οικονομικούς πόρους στην αγορά εργασίας υπονομεύει την πρόσβασή τους στην κοινωνική προστασία, και ιδίως στα συνταξιοδοτικά δικαιώματα, με αποτέλεσμα ο δείκτης κινδύνου φτώχειας για τις ηλικιωμένες γυναίκες να είναι υψηλότερος από αυτόν των ανδρών. Προκειμένου να αποφεύγονται οι διακρίσεις κατά των γυναικών, είναι ζωτικής σημασίας τα συστήματα κοινωνικής προστασίας να εγγυώνται την εξατομίκευση των δικαιωμάτων αντί των δικαιωμάτων που βασίζονται στην οικογενειακή μονάδα. Πρέπει να παρέχονται μονάδες «πίστωσης χρόνου» για τα διαστήματα παραμονής εκτός της επίσημης αγοράς

εργασίας για λόγους φροντίδας, οι οποίες θα λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό των δικαιωμάτων πλήρους σύνταξης·

69. τονίζει τη σημασία του να ληφθεί μέριμνα ώστε οι πολίτες τρίτων χωρών που εισέρχονται στο έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και οι πολίτες της Ένωσης να έχουν επίγνωση των υφισταμένων νόμων και των κοινωνικών συμβάσεων που ισχύουν στο θέμα της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών, ώστε να αποφεύγονται καταστάσεις διακρίσεων απορρέουσες από ελλιπή αντίληψη του νομικού και κοινωνικού πλαισίου·

70. ζητεί από τα κράτη μέλη να απορρίπτουν την επίκληση της παράδοσης, των εθίμων ή οποιουδήποτε άλλου θρησκευτικού λόγου για να δικαιολογηθεί οποιαδήποτε μορφή διάκρισης, καταπίεσης ή βίας έναντι των γυναικών ή για να υιοθετηθούν πολιτικές ικανές να θέσουν σε κίνδυνο τη ζωή των γυναικών·

71. καλεί την Επιτροπή να διενεργήσει έρευνα σχετικά με τις διακρίσεις κατά των νοικοκυριών ενός ατόμου, ιδίως όσον αφορά τη φορολογική μεταχείριση, την κοινωνική ασφάλιση, τις δημόσιες υπηρεσίες, τις υπηρεσίες υγείας και τη στέγαση·

Γενετήσιος προσανατολισμός

72. εκτιμά ότι τα δυσμενή σχόλια που συνιστούν διάκριση σε βάρος των ομοφυλοφίλων και που διατυπώνονται από εξτρεμιστές πολιτικούς αρμόδιους, τροφοδοτούν το μίσος και τη βία και ζητεί από τα αρμόδια διευθυντικά όργανα να τα καταδικάζουν·

73. χαιρετίζει τη δημοσίευση της πρώτης θεματολογικής έκθεσης του Οργανισμού που εκπονήθηκε μετά από δικό του (του Κοινοβουλίου) αίτημα και που αφορά την «ομοφοβία και τις διακρίσεις λόγω γενετήσιου προσανατολισμού στα κράτη μέλη» και καλεί τα κράτη μέλη και τα θεσμικά όργανα της ΕΕ να εφαρμόσουν τις συστάσεις του Οργανισμού ή να δηλώσουν τους λόγους για τους οποίους δεν τις εφαρμόζουν·

74. υπενθυμίζει σε όλα τα κράτη μέλη ότι, δυνάμει της νομολογίας του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, η ελευθερία του συναθροίζεσθαι μπορεί να ασκείται ακόμη κι αν οι απόψεις εκείνων που ασκούν αυτό το δικαίωμα είναι αντίθετες προς εκείνες της πλειοψηφίας κι ότι κατά συνέπεια η μεροληπτική απαγόρευση των παρελάσεων, όπως και κάθε παράλειψη της υποχρέωσης προσφοράς της κατάλληλης προστασίας σε όσους συμμετέχουν σε αυτές, αντιβαίνει προς τις βασικές αρχές που κατοχυρώνουν το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, το άρθρο 6 της Συνθήκης ΕΕ για τις κοινές αξίες και αρχές της ΕΕ και ο Χάρτης·

75. καλεί τα κράτη μέλη που έχουν θεσπίσει νομοθεσία σχετικά με το σύμφωνο συμβίωσης ομοφύλων να αναγνωρίζουν τις διατάξεις με παρόμοιες συνέπειες που έχουν θεσπίσει άλλα κράτη μέλη· καλεί την Επιτροπή να εκπονήσει κατευθυντήριες γραμμές για την αμοιβαία αναγνώριση της ισχύουσας νομοθεσίας μεταξύ των κρατών μελών, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για ομόφυλα ζευγάρια ισχύει υπό προϋποθέσεις ίδιες με εκείνες που ισχύουν για τα ετερόφυλα ζευγάρια·

76. καλεί την Επιτροπή να υποβάλει προτάσεις που να διασφαλίζουν ότι τα κράτη μέλη θα εφαρμόζουν την αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης για τα ομοφυλόφιλα ζευγάρια, είτε

αυτά είναι παντρεμένα είτε διαβιούν υπό καθεστώς καταχωρημένης αστικής εταιρικής σχέσης, ιδίως όταν ασκούν το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας τους βάσει του δικαίου της ΕΕ·

77. καλεί τα κράτη μέλη που δεν το έχουν πράξει ακόμη να λάβουν, κατ' εφαρμογή της αρχής της ισότητας, νομοθετικά μέτρα για την κατάργηση των διακρίσεων που υφίστανται ορισμένα ζευγάρια λόγω του γενετήσιου προσανατολισμού τους·

78. ζητεί από την Επιτροπή να εξασφαλίσει τη χορήγηση ασύλου από τα κράτη μέλη στα άτομα που διώκονται λόγω του γενετήσιου προσανατολισμού τους στη χώρα καταγωγής τους, να αναλάβει πρωτοβουλίες σε διμερές και πολυμερές επίπεδο για την παύση της δίωξης ατόμων λόγω του γενετήσιου προσανατολισμού τους, και να ξεκινήσει μια μελέτη για την κατάσταση των τρανσεξουαλικών ατόμων στα κράτη μέλη και στις υποψήφιες προς ένταξη χώρες, ιδίως σε ό,τι αφορά τους κινδύνους παρενόχλησης και βιαιοπραγίας·

Ξενοφοβία

79. καλεί το Συμβούλιο και την Επιτροπή, καθώς και τα διάφορα επίπεδα τοπικών, περιφερειακών και εθνικών αρχών των κρατών μελών, να συντονίσουν τα μέτρα τους για την καταπολέμηση του αντισημιτισμού και των επιθέσεων κατά μειονοτικών ομάδων, συμπεριλαμβανομένων των Ρομά, παραδοσιακών εθνικών μειονοτήτων και των πολιτών τρίτων χωρών ευρισκομένων στα κράτη μέλη, ώστε να επιβληθεί ο σεβασμός των αρχών της ανοχής και της ίσης μεταχείρισης και να προαχθεί η κοινωνική, οικονομική και πολιτική ένταξη· καλεί όλα τα κράτη μέλη που δεν το έχουν πράξει ακόμη να διακηρύξουν την αρμοδιότητα της επιτροπής για την εξάλειψη των φυλετικών διακρίσεων του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών να λαμβάνει και να εξετάζει μεμονωμένες κοινοποιήσεις στο πλαίσιο της διεθνούς σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών περί καταργήσεως πάσης μορφής φυλετικών διακρίσεων·

80. καλεί τα κράτη μέλη να διώκουν με αποφασιστικότητα κάθε ρητορική μίσους σε ρατσιστικά προγράμματα των μέσων ενημέρωσης και σε άρθρα που διαδίδουν την αδιαλλαξία, τα εγκλήματα μίσους κατά των Ρομά, των μεταναστών, των ξένων, των παραδοσιακών εθνικών μειονοτήτων και των άλλων μειονοτικών ομάδων, ή ακόμη εκφραζόμενη από μουσικά συγκροτήματα και επ' ευκαιρία νεοναζιστικών συναυλιών που συχνά καταφέρνουν να πραγματοποιούνται δημόσια χωρίς καμία συνέπεια· καλεί επίσης τα πολιτικά κόμματα και τα κινήματα που ασκούν ισχυρή επιρροή στα μέσα μαζικής ενημέρωσης να απέχουν από ρητορική μίσους και από τη δυσφήμηση μειονοτικών ομάδων εντός της Ένωσης·

Νέοι, ηλικιωμένοι και άτομα με ειδικές ανάγκες

81. ζητεί από τα κράτη μέλη να προωθήσουν την ακόμα μεγαλύτερη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων στην ανάληψη δράσεων που αποσκοπούν στην εξάλειψη των διακρίσεων λόγω αναπηρίας ή ηλικίας και να βελτιωθεί ριζικά η πρόσβαση των νέων, των ηλικιωμένων και των ατόμων με ειδικές ανάγκες στην αγορά εργασίας και στα προγράμματα κατάρτισης· καλεί όλα τα κράτη μέλη που δεν το έχουν κάνει ακόμα να επικυρώσουν τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με

αναπηρία και το προαιρετικό της πρωτόκολλο·

82. εκτιμά ότι πρέπει να διασφαλιστεί σε όλους όσους χρειάζονται γηριατρική περίθαλψη ή περίθαλψη λόγω ασθένειας ή αναπηρίας η πρόσβαση σε περίθαλψη και θεραπεία και επισημαίνει την ανάγκη να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην παροχή περίθαλψης και την προστασία των νέων με αναπηρία·

Πολιτισμός

83. τονίζει τη σημασία των μέσων ενημέρωσης για την προώθηση της διαφορετικότητας, της πολυπολιτισμικότητας και της ανεκτικότητας· προτρέπει όλες τις υπηρεσίες των μέσων ενημέρωσης να αποφεύγουν περιεχόμενα που ενδεχομένως ευνοούν τον ρατσισμό, την ξενοφοβία, την μη ανεκτικότητα ή τις διακρίσεις οιασδήποτε μορφής·

84. ενθαρρύνει τα κράτη μέλη στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Έτους Διαπολιτισμικού Διαλόγου (2008) να συνεργασθούν με ευρύ φάσμα ενδιαφερομένων, ιδιαίτερα ΜΚΟ, προκειμένου να προαγάγουν το διαπολιτισμικό διάλογο και την συνειδητοποίηση, ιδίως μεταξύ των νέων, των κοινών αξιών και το σεβασμό της πολιτισμικής, θρησκευτικής και γλωσσικής διαφορετικότητας·

85. υπογραμμίζει το σημαντικό ρόλο του αθλητισμού για την προαγωγή της ανεκτικότητας, του αμοιβαίου σεβασμού και της κατανόησης· καλεί τις εθνικές και ευρωπαϊκές αθλητικές οργανώσεις να συνεχίσουν τις προσπάθειές τους στον αγώνα κατά του ρατσισμού και της ξενοφοβίας και ενθαρρύνει την ανάληψη νέων, ισχυρότερων και μεγαλύτερης εμβέλειας πρωτοβουλιών για την ενίσχυση των υφισταμένων ήδη μέτρων·

86. υπογραμμίζει το σημαντικό ρόλο της εξουσίας των ΜΜΕ ως προς την εξασφάλιση ίσων ευκαιριών εκπαίδευσης για όλους τους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

87. καλεί τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν την αποτελεσματική ένταξη νεοεισελθέντων, ιδίως παιδιών και νέων, από κράτη εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης στα εκπαιδευτικά συστήματα των κρατών μελών και να τους βοηθήσουν ευνοώντας την πολιτισμική ποικιλομορφία·

Ένοπλες δυνάμεις

88. υπενθυμίζει ότι τα θεμελιώδη δικαιώματα δεν σταματούν στην είσοδο των στρατοπέδων και ότι ισχύουν επίσης εξ ολοκλήρου για τους ένστολους πολίτες, και συνιστά στα κράτη μέλη να διασφαλίσουν τον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων και στις ένοπλες δυνάμεις·

Μετανάστες και πρόσφυγες

Πρόσβαση στη διεθνή προστασία και στη νόμιμη μετανάστευση

89. είναι συγκλονισμένο από την τραγική μοίρα των ανθρώπων που πεθαίνουν προσπαθώντας να φτάσουν στο ευρωπαϊκό έδαφος επειδή οι οδοί νόμιμης μετανάστευσης προς την Ευρωπαϊκή Ένωση από τις τρίτες χώρες είναι σχεδόν ανύπαρκτες, με αποτέλεσμα να πέφτουν οι μετανάστες στα χέρια λαθρομεταφορέων ή

λαθρεμπόρων και/ή να διακινδυνεύουν τη ζωή τους για να κάνουν το ταξίδι μέχρι την Ευρώπη, και να έχουμε κάθε χρόνο χιλιάδες νεκρούς·

90. ζητεί από την Επιτροπή και από τα κράτη μέλη να θεσπίσουν αποτελεσματικές και μακροπρόθεσμες πολιτικές νόμιμης μετανάστευσης, καθώς και να εγγυηθούν τη γνήσια πρόσβαση στην επικράτεια της ΕΕ και σε μια διαδικασία για λιγότερο αυστηρούς και περισσότερο συντονισμένους κανόνες για τους ικέτες ασύλου, αντί να συγκεντρώνουν όλες τις προσπάθειές τους στην πρόληψη της λαθρομετανάστευσης αναπτύσσοντας ένα όλο και μεγαλύτερο οπλοστάσιο μέτρων ελέγχου στα σύνορα της Ευρώπης, πράγμα που οδηγεί στην παραβίαση της αρχής της μη επαναπροώθησης, έτσι όπως προβλέπεται στη Σύμβαση του 1951 για το καθεστώς των προσφύγων·

91. καλεί τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν τις κατευθυντήριες γραμμές για τη δίωξη λόγω φύλου της Ύπατης αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών για τους πρόσφυγες (2002) κατά την εφαρμογή των ισχυουσών ενωσιακών οδηγιών για το άσυλο·

92. ζητεί από το Συμβούλιο να διευκρινίσει τους αντίστοιχους ρόλους του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για τη διαχείριση της επιχειρησιακής συνεργασίας στα εξωτερικά σύνορα των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRONTEX) και των κρατών μελών, δεδομένου ότι υπάρχει έλλειψη σαφήνειας ως προς την ακριβή έκταση των συντονιστικών καθηκόντων του FRONTEX και ως προς τον τρόπο διεξαγωγής των επιχειρήσεων, ώστε να διασφαλιστεί πλέον ότι οι έλεγχοι στα σύνορα θα σέβονται τα ανθρώπινα δικαιώματα· εκτιμά ότι επείγει να τροποποιηθεί η εντολή του FRONTEX, ώστε να συμπεριληφθεί σε αυτήν και η διάσωση στη θάλασσα· ζητεί την άσκηση δημοκρατικής εποπτείας από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο όσον αφορά τις συμφωνίες που συνάπτει ο FRONTEX με τρίτες χώρες, και ιδίως όσον αφορά την από κοινού οργάνωση επαναπροωθήσεων·

93. ζητεί από το Συμβούλιο και την Επιτροπή να εξουσιοδοτήσουν το FRONTEX να συνάψει μια διαρθρωμένη συνεργασία με τον Οργανισμό και με τον Ύπατο Αρμοστή του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες (UNHCR), ώστε να διευκολύνονται οι επιχειρήσεις που σέβονται τα ανθρώπινα δικαιώματα·

94. ανησυχεί μήπως η τάση όλο και μεγαλύτερης απομάκρυνσης των συνοριακών ελέγχων από τα γεωγραφικά σύνορα της ΕΕ καταστήσει πολύ δύσκολο τον έλεγχο όσων συμβαίνουν όταν τα άτομα που ελπίζουν σε ένα καθεστώς πρόσφυγα και τα άτομα που χρειάζονται διεθνή προστασία έρχονται σε επαφή με τις αρχές μιας τρίτης χώρας·

95. καλεί την Επιτροπή, και ιδίως το Συμβούλιο, να προωθήσουν ταχέως και φιλόδοξα τη στρατηγική του μέλλοντος για την Ευρώπη στον τομέα του ασύλου στην υλοποίηση της φάσης ΙΙ, συμπεριλαμβανομένης της αναθεώρησης της οδηγίας σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές για τις διαδικασίες με τις οποίες τα κράτη μέλη χορηγούν και ανακαλούν το καθεστώς του πρόσφυγα καθώς και της οδηγίας για θέσπιση ελάχιστων απαιτήσεων για την αναγνώριση και το καθεστώς των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων ως προσφύγων ή ως προσώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας για άλλους λόγους, καθώς και την εγκαθίδρυση μιας ευρωπαϊκής υπηρεσίας για τη στήριξη του δικαιώματος παροχής ασύλου·

Υποδοχή

96. ζητεί από την Επιτροπή να συνεχίσει τις αυστηρές αξιολογήσεις του βαθμού μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο της Οδηγίας περί Υποδοχής, ώστε η μη μεταφορά ή η ελλιπής μεταφορά της να μην οδηγεί πολλά κράτη μέλη σε πρακτικές κατώτερες των ελάχιστων προδιαγραφών που επιβάλλει η Οδηγία·

97. υπενθυμίζει ότι οι μετανάστες που δεν καταθέτουν αίτηση ασύλου πρέπει επίσης να τυγχάνουν υποδοχής σε χωριστά και κατάλληλα κέντρα όπου -με τη βοήθεια διερμηνέων και κατάλληλα εκπαιδευμένων πολιτιστικών διαμεσολαβητών- θα μπορούν να λαμβάνουν γνώση των δικαιωμάτων τους και των δυνατοτήτων που προσφέρουν το δίκαιο της χώρας υποδοχής, το κοινοτικό δίκαιο και οι διεθνείς συμβάσεις·

Παιδιά μεταναστών, αιτούντων άσυλο και προσφύγων

98. ζητεί να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην κατάσταση των προσφύγων, ικετών ασύλου και μεταναστών που είναι σε παιδική ηλικία, και των τέκνων ικετών ασύλου, προσφύγων ή ατόμων "χωρίς χαρτιά", ώστε κάθε παιδί να μπορεί να ασκήσει πλήρως τα δικαιώματά του, όπως αυτά ορίζονται στη Σύμβαση του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα του Παιδιού, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος ίσης μεταχείρισης, και λαμβανομένου κατά προτεραιότητα υπόψη του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού σε όλες τις πραγματοποιούμενες ενέργειες, αναγνωρίζοντας ωστόσο τον σημαντικό ρόλο και την ευθύνη των γονέων· εφιστά την προσοχή στην ανάπτυξη σε ορισμένα κράτη μέλη ενός δυαδικού συστήματος για την εκπαίδευση και τονίζει ότι η περίθαλψη και η αρωγή, ανάλογα με το αν πρόκειται για παιδιά ημεδαπών ή για παιδιά αλλοδαπών δεν θα πρέπει ούτε να εισάγει διακρίσεις ούτε να έχει μεγάλη διάρκεια και θα πρέπει να δικαιολογείται βάσει εξασφάλισης καλύτερης εκπαίδευσης, μεταξύ άλλων και στις γλώσσες των χωρών υποδοχής, για όλα τα παιδιά·

99. ζητεί να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στους ασυνόδευτους ανηλίκους και στους ανηλίκους που έχουν χωριστεί από τους γονείς τους οι οποίοι φθάνουν στο έδαφος της Ένωσης ως λαθρομετανάστες, και τονίζει την υποχρέωση των κρατών μελών να τους παρέχουν βοήθεια και ειδική προστασία· ζητεί από όλες τις (τοπικές, περιφερειακές, εθνικές) αρχές και από τα ευρωπαϊκά όργανα να συνεργαστούν στενά για να προστατεύσουν τα παιδιά αυτά από κάθε μορφή βίας και εκμετάλλευσης, να διασφαλίζουν τον άμεσο διορισμό ενός κηδεμόνα, να παρέχουν στα παιδιά νομική βοήθεια, να αναζητούν τις οικογένειές τους και να βελτιώσουν τις συνθήκες υποδοχής τους, μέσω της κατάλληλης στέγασης, της διευκόλυνσης της πρόσβασης στις υπηρεσίες υγείας, εκπαίδευσης και κατάρτισης, ιδίως όταν πρόκειται για τη διδασκαλία της επίσημης γλώσσας της χώρας υποδοχής, για την επαγγελματική κατάρτιση και την πλήρη ένταξη στο σχολικό σύστημα·

100. υπενθυμίζει ότι η διοικητική κράτηση παιδιών δεν θα έπρεπε να υπάρχει κι ότι τα παιδιά που συνοδεύονται από την οικογένειά τους δεν θα πρέπει να κρατούνται παρά σε πραγματικά έκτακτες περιπτώσεις, για όσο το δυνατόν μικρότερο χρονικό διάστημα και μόνο εάν μια τέτοια κράτηση είναι προς το συμφέρον τους, δυνάμει των άρθρων 3 και 37(β) της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού·

Κοινωνική ένταξη

101. ζητεί ένα μεγαλύτερο συντονισμό των εθνικών πολιτικών ένταξης των υπηκόων τρίτων χωρών, και την ανάληψη ευρωπαϊκών πρωτοβουλιών σε αυτό τον τομέα· τονίζει ότι μέσα από κοινές βασικές αρχές για ένα συνεκτικό ευρωπαϊκό πλαίσιο στο θέμα αυτό, θα πρέπει να διασφαλισθεί ότι η πολιτική της ένταξης θα περικλείει αλλά και θα υπερβαίνει την πολιτική της ίσης μεταχείρισης και ότι θα καλύπτει μια σειρά από τομείς, όπως π.χ. την απασχόληση, την εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτιση·

102. ζητεί την ανάπτυξη προγραμμάτων ένταξης και διαπολιτισμικού διαλόγου που θα αποσκοπούν στην πρόληψη επικίνδυνων εντάσεων μεταξύ των ενδοκοινοτικών μεταναστών και των αυτοχθόνων κοινοτήτων στο πλαίσιο του φαινομένου της μετανάστευσης μετά τη διεύρυνση·

103. θεωρεί ότι η πλέον επείγουσα ανάγκη των μειονοτήτων μεταναστών είναι να ενταχθούν το ταχύτερο στην κοινωνία της χώρας στην οποία έχουν εγκατασταθεί, με ταυτόχρονη μέριμνα ότι η ένταξη αυτή θα γίνει σε πνεύμα αμοιβαιότητας· θεωρεί ότι εξ ίσου σημαντικό είναι να αναγνωριστεί το δικαίωμα του κάθε ατόμου που γεννήθηκε και που ζει σε ένα κράτος μέλος να έχει πρόσβαση στα αστικά δικαιώματα· πιστεύει ότι το δικαίωμα συμμετοχής των επί μακρόν διαμενόντων στις ευρωπαϊκές και τοπικές εκλογές θα προωθήσει την κοινωνική και πολιτική τους ένταξη·

104. ανησυχεί διότι η απουσία αποτελεσματικών πολιτικών ένταξης προκαλεί τον αποκλεισμό εκατοντάδων χιλιάδων αλλοδαπών και ανιθαγενών από την επαγγελματική, κοινωνική και πολιτική ζωή, πράγμα το οποίο υπονομεύει επίσης το στόχο της ΕΕ για αύξηση της ανταγωνιστικότητας και της οικονομικής ευημερίας· αναγνωρίζει τον κίνδυνο ότι ο αποκλεισμός μπορεί να φέρει το άτομο σε ευάλωτη θέση, ανοίγοντας τον δρόμο για τη ριζοσπαστικοποίηση, την εμπορία ανθρώπων και άλλες μορφές εκμετάλλευσης·

Επιστροφή

105. τονίζει ότι οι άνθρωποι πρέπει να επαναπατρίζονται μόνο μετά από δίκαιη και πλήρη εξέταση της αίτησής τους· εκτιμά πως όταν μια επιστροφή είναι αδύνατη ή απάνθρωπη λόγω της κρίσιμης κατάστασης ως προς το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη χώρα προέλευσης ή διέλευσης, τα κράτη μέλη πρέπει να μην προβαίνουν στην επιστροφή, σύμφωνα με τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων·

106. παροτρύνει τα κράτη μέλη να ελέγχουν τις συνθήκες διαβίωσης και ένταξης των ατόμων που επαναπατρίσθηκαν στις χώρες προέλευσης και διέλευσης και να λαμβάνουν μέτρα που να διασφαλίζουν στα άτομα αυτά την κατάλληλη αρωγή·

Κράτηση και συμφωνίες επανεισδοχής

107. ανησυχεί από το ότι εδώ και αρκετά χρόνια ο αριθμός των κέντρων κράτησης αλλοδαπών πολλαπλασιάστηκε στα κράτη μέλη και στα σύνορά τους· ζητεί, βάσει πολλών εκθέσεων, συμπεριλαμβανομένων των εκθέσεων των αντιπροσωπειών της κοινοβουλευτικής του Επιτροπής Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών

Υποθέσεων, που καταγγέλλουν τις συχνές παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, να αναληφθούν οι ακόλουθες ενέργειες:

– να διασφαλιστεί η πρόσβαση των ΜΚΟ που ειδικεύονται στην προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων των μεταναστών και των ικετών ασύλου, ώστε η παρουσία τους στα κέντρα κράτησης να κατοχυρωθεί νομικώς και να μην είναι μόνο θέμα καλής προαίρεσης,

– να συγκροτηθεί ένα ανεξάρτητο όργανο ελέγχου σε ευρωπαϊκό επίπεδο που θα είναι υπεύθυνο για την εποπτεία των κέντρων κράτησης σε ό,τι αφορά το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων,

– να ζητηθεί από τον Οργανισμό να εκπονεί σε ετήσια βάση μια έκθεση που θα αναλύει την κατάσταση των ατόμων που τοποθετήθηκαν σε κέντρα κράτησης υπαγόμενα στην αρμοδιότητα των κρατών μελών, εντός ή εκτός των συνόρων τους, και να την υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο·

108. ανησυχεί από το ότι από το 2002 ενσωματώνονται ρήτρες επανεισδοχής στις περισσότερες από τις διμερείς συμφωνίες που υπογράφει η ΕΕ με τρίτες χώρες, συμπεριλαμβανομένων των εμπορικών συμφωνιών, με αποτέλεσμα την ανάθεση σε «εξωτερική υπεργολαβία» σε όλο και μεγαλύτερο βαθμό της μεταναστευτικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που χαρακτηρίζεται από ανεπαρκή κοινοβουλευτικό έλεγχο τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε εθνικό επίπεδο· ζητεί επομένως από την Επιτροπή και από το Συμβούλιο να ζητούν τη συμμετοχή του Κοινοβουλίου σε ένα έγκαιρο στάδιο των διαπραγματεύσεων σύναψης των σχετικών συμφωνιών, και να του υποβάλλουν τακτικά έκθεση σχετικά με τον αριθμό των ατόμων που απελαύνονται από την ΕΕ δυνάμει αυτών των ρητρών·

Ελευθερία έκφρασης

109. υπερασπίζεται την ελευθερία έκφρασης ως μια θεμελιώδη αξία της ΕΕ· θεωρεί ότι η ελευθερία αυτή πρέπει να ασκείται εντός των ορίων της νομοθεσίας, να συνυπάρχει με την προσωπική ευθύνη και να είναι θεμελιωμένη στο σεβασμό των δικαιωμάτων των άλλων·

110. επικροτεί την συνολικά ικανοποιητική κατάσταση στο θέμα της ελευθερίας του Τύπου στα κράτη μέλη, δεδομένου ότι και τα 27 κράτη μέλη κατατάσσονται μέσα στα 56 πρώτα κράτη της «παγκόσμιας ταξινόμησης 2007 για την ελευθερία του Τύπου» των Δημοσιογράφων Χωρίς Σύνορα·

111. ζητεί από τα κράτη μέλη που αυτά τα τελευταία χρόνια χρησιμοποίησαν τους δικαστικούς θεσμούς τους, ή σχεδιάζουν να τροποποιήσουν τη νομοθεσία τους κατ' αυτό τον τρόπο, για να παραβιάσουν το δικαίωμα τήρησης του δημοσιογραφικού απορρήτου των πηγών πληροφόρησης καθώς και το δικαίωμα των δημοσιογράφων και των εκδοτών να δημοσιεύουν πληροφορίες, να βελτιώσουν τη νομοθεσία τους και τις πρακτικές τους σε συμφωνία με την από 27 Μαρτίου 1996 απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και με τη Σύσταση της Επιτροπής Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με το δικαίωμα των δημοσιογράφων να μην αποκαλύπτουν τις πηγές των πληροφοριών τους[1], δεδομένου ότι η παραβίαση του δικαιώματος αυτού αποτελεί σήμερα τη μεγαλύτερη απειλή για την ελευθερία

έκφρασης των δημοσιογράφων στην ΕΕ και δεν υπήρξε αξιοσημείωτη βελτίωση της κατάστασης τα τελευταία έτη·

112. θεωρεί ότι η ελευθερία της έκφρασης και η ανεξαρτησία του Τύπου αποτελούν οικουμενικά δικαιώματα που δεν μπορούν να αμφισβητηθούν από κανένα άτομο και καμία ομάδα που θα αισθανόταν ότι υφίσταται επίθεση με όσα λέγονται ή γράφονται· τονίζει ταυτόχρονα ότι το δικαίωμα επανόρθωσης σε περίπτωση εσφαλμένης είδησης ή δυσφήμησης πρέπει να μπορεί να διασφαλίζεται στα δικαστήρια βάσει της κείμενης νομοθεσίας·

113. εκτιμά ότι η ελευθερία του Τύπου θα πρέπει πάντα να ασκείται εντός των ορίων του νόμου, αλλά ταυτόχρονα ανησυχεί ότι η τάση των τελευταίων ετών να αποκλείονται από τη δημόσια συζήτηση ορισμένα θέματα οδηγεί σε πολλά κράτη μέλη σε μια μορφή ανεπίσημης λογοκρισίας ή αυτολογοκρισίας στα μέσα ενημέρωσης·

Τα δικαιώματα του παιδιού

Βία, φτώχεια και εργασία

114. καταδικάζει κάθε μορφή βίας έναντι των παιδιών και τονίζει ιδίως την ανάγκη καταπολέμησης των συνηθέστερων μορφών βίας που διαπιστώνονται στα κράτη μέλη: παιδοφιλία, σεξουαλικές κακοποιήσεις, οικογενειακή βία, σωματικές τιμωρίες στα σχολεία και διάφορες μορφές κακοποιήσεων στα ιδρύματα· ζητεί τη δημιουργία μηχανισμών σίγουρων, εμπιστευτικών και προσιτών, που να επιτρέπουν στα παιδιά σε όλα τα κράτη μέλη να καταγγέλλουν τη βία, και να δοθεί στους μηχανισμούς αυτούς ευρεία δημοσιότητα·

115. ζητεί από τα κράτη μέλη να θέσουν σε εφαρμογή αποτελεσματικά μέτρα για να απαγορεύσουν τις διάφορες μορφές εκμετάλλευσης των παιδιών, συμπεριλαμβανομένης της εκμετάλλευσης με σκοπό την πορνεία, για την παραγωγή παιδικής πορνογραφίας, το λαθρεμπόριο ναρκωτικών, την κλοπή τσαντών και πορτοφολιών, την επαιτεία και κάθε άλλη μορφή εκμετάλλευσης·

116. ζητεί από τα κράτη μέλη να εγκρίνουν μέτρα για την κατάργηση των πρακτικών των ανεπίσημων γάμων μεταξύ ανηλίκων, συχνά σε πρώιμη ηλικία, η οποία ακολουθείται από ορισμένες κοινότητες Ρομά· θεωρεί ότι η πρακτική αυτή αποτελεί μια μορφή σεξουαλικής κακομεταχείρισης, η οποία βλάπτει την ανάπτυξη των παιδιών και ενθαρρύνει την εγκατάλειψη του σχολείου·

117. ζητεί από τα 13 κράτη μέλη που δεν διαθέτουν σχετική νομοθεσία να απαγορεύσουν πλήρως τις σωματικές τιμωρίες, σε συμφωνία με την Μελέτη του 2006 του ΟΗΕ σχετικά με τη βία έναντι των παιδιών, όπου οι τιμωρίες αυτές χαρακτηρίζονται ως η συνηθέστερη μορφή βίας έναντι των παιδιών·

118. τονίζει την ανάγκη να υπάρξει μέριμνα ώστε όλες οι πολιτικές, τόσο σε επίπεδο ΕΕ όσο και σε εθνικό επίπεδο, να συνυπολογίζουν την εξάλειψη της παιδικής εργασίας υπό όλες της τις μορφές· θεωρεί ότι η εκπαίδευση με πλήρες ωράριο αποτελεί το καλύτερο μέσον για να λυθεί το πρόβλημα, ώστε ταυτόχρονα να προλαμβάνονται αυτές οι κακοποιήσεις και να σπάσει μελλοντικά ο φαύλος κύκλος της αγραμματοσύνης και της

φτώχειας·

119. διαπιστώνει ότι σε ορισμένα κράτη μέλη χιλιάδες παιδιά χρησιμοποιούνται για τις χειρότερες μορφές εργασίας σε αστικές και αγροτικές περιοχές, και ζητεί γι΄αυτό το λόγο από τα κράτη μέλη να αντιμετωπίσουν αποφασιστικά το πρόβλημα εφαρμόζοντας αυστηρά την εθνική τους νομοθεσία και οργανώνοντας εθνικές διαφωτιστικές εκστρατείες που θα απευθύνονται τόσο στους γονείς όσο και στα παιδιά·

120. υπενθυμίζει ότι περίπου το 20% των παιδιών στην ΕΕ ζει κάτω από το όριο της φτώχειας και ότι τα πιο ευάλωτα εξ αυτών προέρχονται από μονογονεϊκές οικογένειες και/ή από γονείς γεννημένους στο εξωτερικό· τονίζει επομένως ότι πρέπει να ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα παροχής πρόσβασης σε δικαιώματα, επικεντρωμένα στις ανάγκες των παιδιών, συμπεριλαμβανομένων και μέτρων στήριξης των οικογενειών, και ζητεί από τα κράτη μέλη, και ειδικότερα από εκείνα με τα μεγαλύτερα ποσοστά φτώχειας, να προωθήσουν φιλόδοξους και εφικτούς στόχους για να μειώσουν την παιδική φτώχεια και τη φτώχεια των οικογενειών τους·

121. ζητεί από την Επιτροπή να προσπαθήσει να ενσωματώσει τις διάφορες στρατηγικές που αφορούν ειδικά την παιδική φτώχεια και τη φτώχεια των οικογενειών τους, την ανεργία των νέων και την κοινωνική ένταξη των μειονοτήτων, σε όλες τις σχετικές αναπτυξιακές στρατηγικές, μεταξύ των οποίων και τα Στρατηγικά Έγγραφα για τη μείωση της φτώχειας και τα Ενδεικτικά Προγράμματα· καλεί επίσης τα κράτη μέλη να λάβουν αποτελεσματικά μέτρα κατά της εμπορίας παιδιών, αυξάνοντας τη διασυνοριακή συνεργασία, παρέχοντας ειδική κατάρτιση και εφαρμόζοντας νομικά πρότυπα για την επίτευξη του σκοπού αυτού·

122. υπογραμμίζει τη σημασία της προστασίας των παιδιών· πιστεύει ότι οι πρωτοβουλίες που συνδέονται με την κοινοτική στρατηγική σχετικά με τα δικαιώματα του παιδιού, όπως η συγκρότηση ιστοτόπου αφιερωμένου αποκλειστικά σε υποθέσεις του παιδιού, οι τηλεφωνικές γραμμές έκτακτης ανάγκης και η διάθεση κονδυλίων για κοινοτικά προγράμματα δράσης υπέρ του παιδιού πρέπει να υλοποιηθούν πλήρως και να αναπτυχθούν περαιτέρω·

Διακρίσεις

123. ζητεί από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να δώσουν ιδιαίτερη προσοχή στις διάφορες διακρίσεις έναντι των νέων και των παιδιών, διακρίσεις που συχνά λαμβάνουν διάφορες μορφές, και βιώνονται κυρίως από τα παιδιά που ζουν σε καθεστώς φτώχειας, τα παιδιά του δρόμου και τους νέους που ανήκουν σε εθνοτικές μειονότητες και σε ομάδες μεταναστών, καθώς και από τα παιδιά και τους νέους με ειδικές ανάγκες, και καταλήγουν σε αποκλεισμό από την εκπαίδευση και από την ιατρική περίθαλψη·

124. ζητεί για τα παιδιά των Ρομά κυρίως -αλλά όχι μόνο -στα κράτη μέλη όπου οι Ρομά συγκροτούν πολυπληθείς εθνοτικές μειονότητες, να υπάγονται σε ειδικά μέτρα με σκοπό την εξάλειψη των διακρίσεων, των διαχωρισμών, του κοινωνικού και σχολικού αποκλεισμού που συχνά υφίστανται· ζητεί ειδικότερα από τα κράτη μέλη να καταβάλουν προσπάθειες για να εξαλειφθεί η -τελείως αδικαιολόγητη- υπερεκπροσώπηση των παιδιών των Ρομά στα ιδρύματα διανοητικών αναπήρων, να οργανώσουν ενημερωτικές εκστρατείες υπέρ της εγγραφής σε σχολεία, και να

καταπολεμήσουν το φαινόμενο της στέρησης του δελτίου ταυτότητας με το οποίο έρχονται αντιμέτωπα πολλά παιδιά των Ρομά·

125. προτρέπει τα κράτη μέλη να εξασφαλίσουν την ουσιαστική ενσωμάτωση στα εκπαιδευτικά συστήματα των παιδιών που είναι σε μειονεκτική θέση και των κοινωνικά αποκλεισμένων ήδη από την τρυφερή τους ηλικία, και να ενθαρρύνουν ανταλλαγές των καλύτερων πρακτικών προς αυτό το σκοπό·

126. καλεί τα κράτη μέλη να αγωνισθούν κατά των διακρίσεων στην εκπαίδευση, όπως είναι για παράδειγμα η χωριστή σχολική φοίτηση των παιδιών Ρόμα, σύμφωνα με την πρόσφατη απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων[14] για το θέμα αυτό·

Δικαιοσύνη για νέους

127. θεωρεί ότι η κράτηση των ανηλίκων παραβατών πρέπει να αποτελεί αποκλειστικά ύστατο μέτρο και για όσο το δυνατόν πιο μικρό χρονικό διάστημα και γι΄αυτό ζητεί να προβλέπονται για τους ανηλίκους εναλλακτικές δυνατότητες αντί της κάθειρξης· ζητεί να κατοχυρωθούν μέτρα επανεκπαίδευσης, όπως είναι η παροχή υπηρεσιών στην κοινότητα, ώστε να διασφαλιστεί η κοινωνική και επαγγελματική επανένταξη αυτών των ατόμων·

128. διαπιστώνει ότι το όριο ηλικίας για την ποινική ευθύνη δεν είναι το ίδιο σε όλα τα κράτη μέλη και ανησυχεί από το ότι σε ορισμένα κράτη μέλη τα παιδιά προσάγονται τακτικά σε δικαστήρια ενηλίκων και ότι σε άλλα κράτη μέλη τα ειδικά δικαστήρια νέων έχουν κλείσει· ζητεί από τα κράτη μέλη να ευθυγραμμίσουν τα δικαιοδοτικά τους συστήματα, ώστε κανένα παιδί δεν μην δικάζεται με τον ίδιο τρόπο που δικάζεται ένας ενήλικας·

129. ζητεί από όλα τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν μια αποτελεσματική και ανεξάρτητη εκπροσώπηση των παιδιών σε όλες τις δικαστικές ή ημιδικαστικές διαδικασίες που τα αφορούν και να έχουν ένα νομίμως διορισμένο κηδεμόνα όταν κανένα μέλος της οικογένειάς τους δεν μπορεί να ενεργήσει εξ ονόματός τους· τονίζει ότι όλα τα παιδιά, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που τοποθετούνται σε δικαστικά ιδρύματα περίθαλψης, πρέπει να ενημερώνονται από τις αρχές για την ύπαρξη μηχανισμών υποβολής καταγγελιών·

Παιδική αρωγή

130. ζητεί από τα κράτη μέλη να ενεργήσουν ώστε να διασφαλιστεί το δικαίωμα του παιδιού να έχει μια οικογένεια και να μεριμνήσουν κατά συνέπεια ώστε να βρεθούν αποτελεσματικές λύσεις που να αποτρέπουν τον χωρισμό γονέων και παιδιών και την εγκατάλειψη παιδιών· ζητεί από τα κράτη μέλη να εγκαταλείψουν την πολιτική των μεγάλων ιδρυμάτων και, αντί να αναμορφώνουν, να αναπτύξουν και να ενισχύσουν αποτελεσματικές εναλλακτικές εκπαιδευτικές δομές θεμελιωμένες στην οικογένεια και στην κοινότητα· σε περίπτωση τοποθέτησης των παιδιών σε ανάδοχες οικογένειες, ζητεί από τα κράτη μέλη να παρέχουν τα μέσα που θα επιτρέψουν την επιστροφή των

[14] D.H. και άλλοι κατά Δημοκρατίας της Τσεχίας, σχετικά με υποθέσεις παλαιότερων ετών.

παιδιών στις οικογένειές τους·

131. καλεί τα κράτη μέλη να λάβουν τα αναγκαία μέτρα που θα επιτρέψουν να διασφαλιστεί η ποιότητα των δομών υποδοχής παιδιών, συμπεριλαμβανομένων της διαρκούς επαγγελματικής κατάρτισης, των καλών συνθηκών εργασίας και ενός ευπρεπούς μισθού για όσους ασχολούνται επαγγελματικά με τα παιδιά· τονίζει ότι αυτές οι δομές και το προσωπικό τους προσφέρουν στα παιδιά στέρεες βάσεις για το μέλλον τους και ωφελούν και τους γονείς, ειδικά εκείνους των οποίων ο φόρτος εργασίας είναι πολύ μεγάλος , ή τις μονογονεϊκές οικογένειες, ενώ προσφέρουν επίσης μια εναλλακτική λύση στα παιδιά με προβληματική ή ανύπαρκτη οικογενειακή πλαισίωση·

Συμμετοχή

132. υπενθυμίζει ότι τα παιδιά δικαιούνται να εκφράζουν την άποψή τους, ανάλογα με την ηλικία και την ωριμότητά τους, κι ότι πρέπει να τους δίδεται η δυνατότητα να συμμετέχουν σε ομάδες παιδιών ή σε συλλόγους όπου θα συναντούν άλλα παιδιά και θα εκφράζονται σε αυτό το πλαίσιο· ζητεί επομένως από τα κράτη μέλη και από τις τοπικές αρχές να ενθαρρύνουν τα σχέδια που αποσκοπούν στο να δώσουν στα παιδιά την ικανότητα να εκφράζονται με αυτό τον τρόπο, στο πλαίσιο τοπικών συμβουλίων ή κοινοβουλίων για παιδιά, με παράλληλη μέριμνα να συμμετέχουν και τα πιο αποκλεισμένα από τα παιδιά, η δε ενημέρωση για αυτές τις δραστηριότητες να διαχέεται ευρέως στους κύκλους των παιδιών·

133. επικροτεί το γεγονός ότι η Επιτροπή εγκαινίασε ένα Φόρο με εκπροσώπους των ευρωπαϊκών οργάνων και εθνικών και διεθνών οργανισμών που δραστηριοποιούνται στον τομέα των δικαιωμάτων του παιδιού· θεωρεί ότι η συμμετοχή των παιδιών πρέπει να αποτελεί έναν από τους βασικούς στόχους του Φόρου και καλεί κατά συνέπεια την Επιτροπή να μεριμνήσει για τη συμμετοχή των παιδιών σε όλες τις φάσεις δραστηριοτήτων του Φόρου·

134. θεωρεί σημαντικό το να διαχέεται στα παιδιά η ενημέρωση σχετικά με τα δικαιώματα του παιδιού με τρόπο προσιτό και με τα κατάλληλα μέσα: ζητεί από την Επιτροπή να αναπτύξει αποτελεσματικούς μηχανισμούς επικοινωνίας που θα βελτιώσουν τις γνώσεις των παιδιών ως προς τα δικαιώματά τους, την κατάσταση των παιδιών στα κράτη μέλη και τις δραστηριότητες της ΕΕ σε αυτό τον τομέα·

Κοινωνικά δικαιώματα

135. θεωρεί ότι η φτώχεια και ο κοινωνικός αποκλεισμός μπορούν να καταπολεμηθούν μόνο μέσω της κατοχύρωσης όλων των θεμελιωδών δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των οικονομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων του καθένα· επικροτεί σε αυτό το πλαίσιο την απόφαση να είναι το 2010 το Ευρωπαϊκό Έτος του Αγώνα κατά της Φτώχειας και του Κοινωνικού Αποκλεισμού· ζητεί από την Επιτροπή και από τα κράτη μέλη να θέσουν και να υλοποιήσουν φιλόδοξους στόχους·

136. τονίζει ότι υπάρχει ένα σύνολο αδιαίρετων και αλληλεξαρτημένων θεμελιωδών δικαιωμάτων στα οποία πρέπει να διασφαλίζεται πραγματική πρόσβαση για όλους τους ανθρώπους·

Φτώχεια

137. τονίζει ότι το άρθρο 30 του αναθεωρημένου Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη κατοχυρώνει το δικαίωμα της προστασίας κατά της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, και καλεί τα κράτη μέλη να τον κυρώσουν·

138. τονίζει την όλο και μεγαλύτερη σπουδαιότητα που πρέπει να δίδεται στις πολιτικές "ενεργού ένταξης" των ατόμων που είναι πιο απόμακρα από την αγορά εργασίας·

139. τονίζει ότι η έσχατη ένδεια και ο κοινωνικός αποκλεισμός συνιστούν παραβίαση του συνόλου των θεμελιωδών δικαιωμάτων·

140. ζητεί μια πραγματική ενσωμάτωση της κοινωνικής διάστασης και των θεμελιωδών δικαιωμάτων σε όλες τις πολιτικές της ΕΕ·

141. τάσσεται υπέρ ενός μοντέλου κοινωνικής και αειφόρου ανάπτυξης που να αντιστοιχεί σε μια θεώρηση θεμελιωμένη στα κοινωνικά δικαιώματα και αποβλέπουσα κυρίως σε μια μεγαλύτερη κοινωνική συνοχή·

142. υπενθυμίζει ότι τα άρθρα 34 και 36 του Χάρτη αναγνωρίζουν ένα δικαίωμα στην κοινωνική ασφάλιση και τις κοινωνικές υπηρεσίες και στην πρόσβαση στις υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος· καλεί τα κράτη μέλη να εξασφαλίσουν ότι όλοι οι πολίτες, συμπεριλαμβανομένων των πιο ευάλωτων, μπορούν να έχουν πρόσβαση σε αυτά τα δικαιώματα·

143. υπενθυμίζει ότι ο αγώνας κατά της φτώχειας πρέπει να διεξαχθεί σε σύμπραξη με τις πιο άπορες κατηγορίες του πληθυσμού, που είναι και οι πιο άμεσα ενδιαφερόμενες και επομένως οι πλέον ενδεδειγμένες για να καταθέσουν μαρτυρίες ως προς τις συνέπειες της απουσίας πρόσβασης στα δικαιώματα και ως προς τους τρόπους αντιμετώπισης αυτής της κατάστασης· εύχεται να δημιουργηθεί μια συμμετοχική δημοκρατία που θα δίδει ιδιαίτερη προσοχή στη συμμετοχή των ατόμων που έρχονται αντιμέτωπα με τη φτώχεια, τον αποκλεισμό, τις διακρίσεις και τις ανισότητες·

Έλλειψη στέγης

144. καλεί την Επιτροπή να αναπτύξει έναν ευρωπαϊκό ορισμό-πλαίσιο για την έλλειψη στέγης, να συγκεντρώσει συγκρίσιμα και αξιόπιστα στατιστικά δεδομένα και να υποβάλλει ετήσιες ενημερώσεις σχετικά με τα μέτρα που λαμβάνονται και την πρόοδο που επιτυγχάνεται στα κράτη μέλη της ΕΕ προς την κατεύθυνση της εξάλειψης του φαινομένου των αστέγων·

145. παροτρύνει τα κράτη μέλη να επεξεργασθούν σχέδια έκτακτης ανάγκης για τον χειμώνα στο πλαίσιο μιας ευρύτερης στρατηγικής σχετικά με την έλλειψη στέγης·

Στέγαση

146. υπενθυμίζει ότι το άρθρο 34 παράγραφος 3 του Χάρτη αναγνωρίζει ένα δικαίωμα στην κοινωνική πρόνοια και δικαίωμα στη στεγαστική βοήθεια για όλους όσοι στερούνται επαρκείς πόρους για την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού και της

φτώχειας· ζητεί κατά συνέπεια από τα κράτη μέλη να εγγυηθούν την πρόσβαση σε αξιοπρεπή στέγαση·

147. υπενθυμίζει τις παρατηρήσεις και τις αρχές που εκτίθενται στην έκθεση του Επιτρόπου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με την αξιοπρεπή στέγαση[15];

Υγεία

148. υπενθυμίζει ότι το άρθρο 35 του Χάρτη παρέχει στους πάντες το δικαίωμα πρόσβασης στην προληπτική περίθαλψη και το δικαίωμα ιατρικής αγωγής· καλεί τα κράτη μέλη να εξασφαλίσουν την πρόσβαση στην επαρκή περίθαλψη, ειδικά των ατόμων με χαμηλό εισόδημα και εκείνων των οποίων η κατάσταση υγείας απαιτεί μακροχρόνια ή πολυδάπανη εντατική περίθαλψη·

149. καλεί τα κράτη μέλη και την ΕΕ να διασφαλίσουν ότι τα άτομα που κάνουν κατάχρηση ναρκωτικών ουσιών έχουν πλήρη πρόσβαση σε ειδικευμένες ιατρικές υπηρεσίες και εναλλακτικές θεραπείες και ότι δεν αντιμετωπίζονται ως εγκληματίες απλώς και μόνον λόγω της προσωπικής κατανάλωσης παράνομων ναρκωτικών·

Εργαζόμενοι

150. τονίζει την ανάγκη βελτίωσης της διαφάνειας στην αγορά εργασίας, ώστε κάθε εργασία (προσωρινή, μόνιμη, πλήρους ή μερικής απασχόλησης, και η ωρομίσθια εργασία) να δηλώνεται, να αμείβεται αξιοπρεπώς και να σέβεται πλήρως τα δικαιώματα των εργαζομένων·

151. αναγνωρίζει ότι δεν διαθέτουν όλα τα κράτη μέλη εθνική νομοθεσία η οποία να θεσπίζει ελάχιστο μισθό· ζητεί να θεσπιστούν μηχανισμοί που να εξασφαλίζουν την πρόσβαση όλων σε αξιοπρεπές εισόδημα, ώστε να διασφαλίζεται σε όλους τους εργαζομένους της ΕΕ μια αμοιβή που να τους επιτρέπει να ζουν αξιοπρεπώς·

152. καλεί τα κράτη μέλη και τις υποψήφιες προς ένταξη χώρες να επικυρώσουν και να θέσουν πλήρως σε εφαρμογή τις Συμβάσεις της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ΔΟΕ)· ζητεί από την Επιτροπή και από τα κράτη μέλη να στηρίξουν τη ΔΟΕ στην ενίσχυση του συστήματός της και των ελεγκτικών μηχανισμών της·

153. προτρέπει τις επιχειρήσεις να υιοθετήσουν υπεύθυνες και αμερόληπτες πολιτικές προσλήψεων και επαγγελματικής σταδιοδρομίας, ώστε να προαχθεί η απασχόληση γυναικών, νέων και ατόμων με ειδικές ανάγκες·

154. υπενθυμίζει ότι θα πρέπει επίσης να θεωρείται ότι οι διακρίσεις θίγουν τις τέσσερις θεμελιώδεις ελευθερίες – και ιδίως την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων – και επομένως συνιστούν εμπόδιο στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς· καλεί την Επιτροπή να ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να επανεξετάσουν τις μεταβατικές διατάξεις που ρυθμίζουν την πρόσβαση στην αγορά εργασίας τους προκειμένου να εξαλείψουν τη

[15] Άποψη του Επιτρόπου στις 29 Οκτωβρίου 2008 με τίτλο "*Κανείς δεν είναι υποχρεωμένος να είναι άστεγος - η ικανοποιητική στέγαση είναι δικαίωμα*"

διαφοροποίηση μεταξύ ευρωπαίων πολιτών στον συγκεκριμένο τομέα·

155. ζητεί από τα κράτη μέλη να αναθεωρήσουν τους νόμους τους ώστε να διασφαλίζεται ότι τα άτομα που εργάζονται στον κλάδο των σεξουαλικών υπηρεσιών, ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς τους, δεν αποτελούν αντικείμενο εκμετάλλευσης από εγκληματικές οργανώσεις, ότι διασφαλίζονται τα θεμελιώδη δικαιώματά τους και ότι μπορούν να έχουν πρόσβαση σε κατάλληλες κοινωνικές και ιατρικές υπηρεσίες·

156. ζητεί από την Επιτροπή και από τα κράτη μέλη να υποστηρίξουν την κοινωνική ένταξη των ατόμων που είναι τα πιο απόμακρα από την αγορά εργασίας, και να εξετάσουν τις πραγματικές συνθήκες των "φτωχών εργαζομένων"· θεωρεί ότι οι στρατηγικές αυτές θα πρέπει να επιτύχουν τη σωστή ισορροπία ανάμεσα στα ζητήματα του δίκαιου μισθολογικού επιπέδου, της σωστής ισορροπίας μεταξύ επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής, των ποιοτικών συνθηκών εργασίας, της κοινωνικής προστασίας, της απασχολησιμότητας και της σίγουρης απασχόλησης·

Αδήλωτοι εργαζόμενοι

157. ζητεί από τα κράτη μέλη να επικυρώσουν τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την Προστασία των Δικαιωμάτων των Διακινούμενων Εργαζομένων[16] και εφιστά την προσοχή ως προς το ότι οι περισσότεροι εργαζόμενοι που παρέχουν υπηρεσίες χωρίς να διαθέτουν τα κατάλληλα έγγραφα διαμονής, εκτελούν εργασίες νόμιμες και απαραίτητες για τις ευρωπαϊκές οικονομίες, όπως π.χ. το μάζεμα των φρούτων, την κατασκευή ή συντήρηση των κτιρίων, την περιποίηση ασθενών, ηλικιωμένων και παιδιών·

158. ζητεί από τα ευρωπαϊκά όργανα και από τα κράτη μέλη να πάψουν να χρησιμοποιούν τον όρο "λαθρομετανάστες", που έχει πολύ αρνητική χροιά, και να χρησιμοποιούν καλύτερα τους όρους "αδήλωτος εργαζόμενος/μετανάστης" ή "χωρίς χαρτιά"·

159. επανεπιβεβαιώνει ότι το εργατικό δίκαιο υπάρχει για να προστατεύει τον εργαζόμενο που βρίσκεται σε άνιση εργασιακή σχέση, πράγμα που συμβαίνει ακριβώς με τους εργαζομένους χωρίς χαρτιά, και ζητεί από τα κράτη μέλη να προασπίσουν το δικαίωμα του συνδικαλίζεσθαι για όλους τους εργαζόμενους, συμπεριλαμβανομένων των εργαζομένων χωρίς χαρτιά·

160. ζητεί από την Επιτροπή να δώσει την ίδια προτεραιότητα και σπουδή, αντιμετωπίζοντάς τις σαν μια ενιαία δέσμη, στην υπό ανάπτυξη μεταναστευτική πολιτική και στις "κυρώσεις έναντι εργοδοτών υπηκόων τρίτων χωρών υπό μη νόμιμο καθεστώς διαμονής"·

161. τονίζει ότι πρώτο καθήκον της επιθεώρησης εργασίας είναι να προστατεύει τους εργαζόμενους και γι΄ αυτό ζητεί από τα κράτη μέλη:

– να μεριμνήσουν ώστε οι εργαζόμενοι χωρίς χαρτιά να μπορούν να καταθέτουν

[16] Διεθνής Σύμβαση για την Προστασία των Δικαιωμάτων των Διακινούμενων Εργαζομένων και των Μελών των Οικογενειών τους, εγκριθείσα με το από 18 Δεκεμβρίου 1990 ψήφισμα 45/158 της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ

καταγγελίες εναντίον των εκμεταλλευτών εργοδοτών με κάθε ασφάλεια, χωρίς να κινδυνεύουν με απέλαση·

– να επενδύσουν στην κατάρτιση των επιθεωρητών εργασίας και εκείνων που προσφέρουν βοήθεια στους εργαζόμενους χωρίς χαρτιά, ως προς τις δυνατότητες υποβολής επίσημης καταγγελίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας,

– να καθιερώσουν ένα σύστημα κυρώσεων που να μην τιμωρεί τους εργαζομένους στη θέση των εργοδοτών·

Ηλικιωμένοι

162. πιστεύει ότι η γήρανση του πληθυσμού αποτελεί πρόβλημα προς επίλυση και ότι πρέπει να θεωρηθεί ως μια ευκαιρία για να συμμετέχουν ευρύτερα στην κοινωνία τα άτομα που διαθέτουν μακρά και υψηλής ποιότητας εμπειρία, συμβάλλοντας έτσι στην προώθηση μιας ενεργού γήρανσης· θεωρεί ότι πρέπει να καταβληθούν προσπάθειες για την ενσωμάτωση των ηλικιωμένων εργαζόμενων στην αγορά εργασίας·

163. πιστεύει ότι ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στις μοναχικές ηλικιωμένες γυναίκες, που αποτελούν μια ιδιαίτερα ευάλωτη πληθυσμιακή κατηγορία και είναι συχνά οι πρώτες που βυθίζονται στη φτώχεια όποτε υπάρχει επιβράδυνση της οικονομίας·

164. σημειώνει επίσης την αναγκαιότητα καταπολέμησης των διακρίσεων κατά των ηλικιωμένων γυναικών και ενίσχυσης της συμμετοχής τους στην αγορά εργασίας (ήτοι, προγράμματα διά βίου μάθησης) δεδομένου ότι είναι ευάλωτες και ότι ο αριθμός τους αυξάνει εντός της Ένωσης·

165. υπενθυμίζει ότι το άρθρο 25 του Χάρτη αναγνωρίζει το δικαίωμα των ηλικιωμένων σε μια αξιοπρεπή και ανεξάρτητη ζωή· συνιστά κατά συνέπεια, σε συνδυασμό με τα άρθρα 34 και 35 του Χάρτη, προληπτική ιατρική περίθαλψη και κοινωνική ασφάλιση για τους ηλικιωμένους, ώστε να εξασφαλίζεται ότι μπορούν να ζουν αξιοπρεπώς·

166. ζητεί από τα κράτη μέλη που δεν το έχουν πράξει ακόμη να θεσπίσουν νομοθεσία σχετικά με τη βούληση περίθαλψης εν αδυναμία ώστε να διασφαλίζεται, σύμφωνα με το άρθρο 8 της Σύμβασης του Οβιέδο για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη βιοϊατρική, ότι «Οι προγενέστερα εκφρασθείσες επιθυμίες του ασθενούς σχετικά με ιατρική επέμβαση θα λαμβάνονται υπόψη προκειμένου για ασθενή ο οποίος κατά τον χρόνο της επέμβασης δεν είναι σε θέση να εκφράσει τις επιθυμίες του», και να εξασφαλίζεται το δικαίωμα της αξιοπρέπειας στο τέλος της ζωής·

* * *

167. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή, στις κυβερνήσεις και στα κοινοβούλια των κρατών μελών και των υποψηφίων προς ένταξη χωρών, στον Οργανισμό, στην Επιτροπή Υπουργών και στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση, καθώς και στον Επίτροπο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Συμβουλίου της Ευρώπης και στα αντίστοιχα όργανα του Οργανισμού Ασφάλειας και Συνεργασίας στην Ευρώπη και του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

25.1.2008

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

προς την Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων

σχετικά με την κατάσταση των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση κατά την περίοδο 2004-2007
(2007/2145(INI))

Συντάκτρια γνωμοδότησης: Viktória Mohácsi

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Πολιτισμού και Παιδείας καλεί την Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις:

1. υπενθυμίζει τη σημασία του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης που ιδρύθηκε με τον Κανονισμό του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 168/2007[17] της 15ης Φεβρουαρίου 2007, ο οποίος παρέχει στα κράτη μέλη συνδρομή και συμβουλές εμπειρογνωμόνων κατά την εφαρμογή της κοινοτικής νομοθεσίας ώστε να τα βοηθήσει να σέβονται πλήρως τα θεμελιώδη δικαιώματα αλλά θεωρεί προβληματική την κενή θέση του Διευθυντή του Οργανισμού και ότι περιορίζει την αποτελεσματικότητά του·

2. χαιρετίζει την πρόσφατη υπογραφή του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης[18], ο οποίος θα αποτελέσει τμήμα της νέας Μεταρρυθμιστικής Συνθήκης της ΕΕ ενώ τα δικαιώματα που διακηρύσσει θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη σε κάθε νομοθετική πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

3. παρακινεί τις χώρες εκείνες που δεν έχουν προσυπογράψει ή επικυρώσει τον Ευρωπαϊκό Χάρτη για τις περιφερειακές ή μειονοτικές γλώσσες του 1992 και τη συμφωνία πλαίσιο για την προστασία των εθνικών μειονοτήτων του 1994 του Συμβουλίου της Ευρώπης να το πράξουν το ταχύτερο·

4. προτρέπει τα κράτη μέλη να εξασφαλίσουν την ουσιαστική ενσωμάτωση στα εκπαιδευτικά συστήματα των παιδιών που είναι σε μειονεκτική θέση και των κοινωνικά αποκλεισμένων ήδη από την τρυφερή τους ηλικία, και να ενθαρρύνουν προς αυτόν τον σκοπό ανταλλαγές των καλύτερων πρακτικών·

5. υπογραμμίζει τη σημασία της προστασίας των παιδιών· πιστεύει ότι οι πρωτοβουλίες που συνδέονται με την κοινοτική στρατηγική σχετικά με τα δικαιώματα του παιδιού, όπως η συγκρότηση ιστοτόπου αφιερωμένου αποκλειστικά σε υποθέσεις του παιδιού, οι

[17] ΕΕ L 53, 22.2.2007, σ. 1
[18] Διακηρύχθηκε πανηγυρικά στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τις 12 Δεκεμβρίου 2007.

τηλεφωνικές γραμμές έκτακτης ανάγκης και η διάθεση κονδυλίων για κοινοτικά προγράμματα δράσης υπέρ του παιδιού πρέπει να υλοποιηθούν πλήρως και να αναπτυχθούν περαιτέρω·

6. καλεί τα κράτη μέλη να αγωνισθούν κατά των διακρίσεων στην εκπαίδευση, όπως είναι για παράδειγμα η χωριστή σχολική φοίτηση των παιδιών Ρόμα, σύμφωνα με την πρόσφατη απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στο Στρασβούργο για το θέμα αυτό[19]·

7. τονίζει τη σημασία των μέσων ενημέρωσης για την προώθηση της διαφορετικότητας, της πολυπολιτισμικότητας και της ανεκτικότητας· προτρέπει όλες τις υπηρεσίες των μέσων ενημέρωσης να αποφεύγουν περιεχόμενα που ενδεχομένως ευνοούν τον ρατσισμό, την ξενοφοβία, την μη ανεκτικότητα ή τις διακρίσεις οιασδήποτε μορφής·

8. ενθαρρύνει τα κράτη μέλη στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Έτους Διαπολιτισμικού Διαλόγου (2008) να συνεργασθούν με ευρύ φάσμα ενδιαφερομένων, ιδιαίτερα ΜΚΟ, προκειμένου να προαγάγουν το διαπολιτισμικό διάλογο και την συνειδητοποίηση, ιδίως μεταξύ των νέων, των κοινών αξιών και το σεβασμό της πολιτισμικής, θρησκευτικής και γλωσσικής διαφορετικότητας·

9. υπογραμμίζει το σημαντικό ρόλο του αθλητισμού για την προαγωγή της ανεκτικότητας, του αμοιβαίου σεβασμού και της κατανόησης· καλεί τις εθνικές και ευρωπαϊκές αθλητικές οργανώσεις να συνεχίσουν τις προσπάθειές τους στον αγώνα κατά του ρατσισμού και της ξενοφοβίας και ενθαρρύνει την ανάληψη νέων, ισχυρότερων και μεγαλύτερης εμβέλειας πρωτοβουλιών για την ενίσχυση των υφισταμένων ήδη μέτρων·

10. υπογραμμίζει το σημαντικό ρόλο της εξουσίας των ΜΜΕ ως προς την εξασφάλιση ίσων ευκαιριών εκπαίδευσης για όλους τους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

11. καλεί τα κράτη μέλη να αγωνιστούν κατά του ρατσισμού, της ομοφυλοφιλοφοβίας και των διακρίσεων κάθε είδους στους τομείς της παιδείας και του πολιτισμού·

12. καλεί τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν την αποτελεσματική ένταξη νεοεισελθέντων, ιδίως παιδιών και νέων, από κράτη εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης στα εκπαιδευτικά συστήματα των κρατών μελών και να τους βοηθήσουν ευνοώντας την πολιτισμική ποικιλομορφία·

[19] D.H. και άλλων κατά της Δημοκρατίας της Τσεχίας, σχετικά με υποθέσεις παλαιότερων ετών.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ημερομηνία έγκρισης	22.1.2008
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: 33 –: 0 0: 1
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Ivo Belet, Guy Bono, Nicodim Bulzesc, Marie-Hélène Descamps, Věra Flasarová, Milan Gaľa, Claire Gibault, Vasco Graça Moura, Luis Herrero-Tejedor, Ruth Hieronymi, Mikel Irujo Amezaga, Ramona Nicole Mănescu, Μανώλης Μαυρομμάτης, Marianne Mikko, Ljudmila Novak, Dumitru Oprea, Doris Pack, Zdzisław Zbigniew Podkański, Mihaela Popa, Christa Prets, Karin Resetarits, Pál Schmitt, Hannu Takkula, Helga Trüpel, Thomas Wise, Tomáš Zatloukal
Αναπληρωτής(ές) παρών(όντες) κατά την τελική ψηφοφορία	Victor Boştinaru, Emine Bozkurt, Ignasi Guardans Cambó, Gyula Hegyi, Viktória Mohácsi, Nina Škottová, Ewa Tomaszewska
Αναπληρωτής(ές) (άρθρο 178, παρ. 2) παρών(όντες) κατά την τελική ψηφοφορία	Donata Gottardi

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ημερομηνία έγκρισης	2.12.2008
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: 29 –: 7 0: 7
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Alexander Alvaro, Roberta Angelilli, Emine Bozkurt, Philip Bradbourn, Mihael Brejc, Kathalijne Maria Buitenweg, Maddalena Calia, Giusto Catania, Jean-Marie Cavada, Carlos Coelho, Gérard Deprez, Armando França, Urszula Gacek, Kinga Gál, Jeanine Hennis-Plasschaert, Magda Kósáné Kovács, Roselyne Lefrançois, Baroness Sarah Ludford, Claude Moraes, Rareş-Lucian Niculescu, Martine Roure, Sebastiano Sanzarello, Inger Segelström, Csaba Sógor, Manfred Weber, Renate Weber, Tatjana Ždanoka, Ιωάννης Βαρβιτσιώτης, Παναγιώτης Δημητρίου, Владимир Уручев
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Monika Beňová, Simon Busuttil, Marco Cappato, Monica Giuntini, Ignasi Guardans Cambó, Sophia in ‘t Veld, Marian-Jean Marinescu, Stefano Zappalà, Метин Казак
Αναπληρωτές (άρθρο 178, παρ. 2) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Richard Howitt, Helmuth Markov, Luisa Morgantini, Feleknas Uca